

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

23
AUGUST

ANUL XVI NR. 34 (638) — 19 AUGUST 1967

flacăra

7 ZILE

50 DE ANI DE LA MAREA EPOPEE NAȚIONALĂ A MĂRĂȘEȘTILOR

Festivitățile prilejuate de împlinirea a 50 de ani de la marea epopee națională a Mărășeștilor au adunat la Mausoleul ridicat «Întru slava eroilor neamului» zeci de mii de oameni din împrejurimi și din toate regiunile țării.

Au luat parte la această grandioasă sărbătoare a poporului român conducători de partid și de stat care au adus un vibrant omagiu celor ce s-au jertfit pentru apărarea pământului patriei, pentru libertatea și unitatea poporului nostru.

La marele miting consacrat memorabilelor bătălii de la Mărăști, Mărășești și Oituz au luat cuvântul veterani care au apărat glia strămoșească acum o jumătate de veac și reprezentanți ai oamenilor muncii.

Cu vii și îndelungate aplauze, cu puternice urale a fost întâmpinată cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu care a evocat faptele de glorie și vitejie ale celor 50 000 de eroi — fii devotați ai pământului

În acordurile Imnului eroilor se depun coroane de flori la Mormântul Eroului Necunoscut.

strămoșesc — care și-au semănat trupurile lor pe cîmpia Mărășeștilor pentru libertate, independență și suveranitate națională.

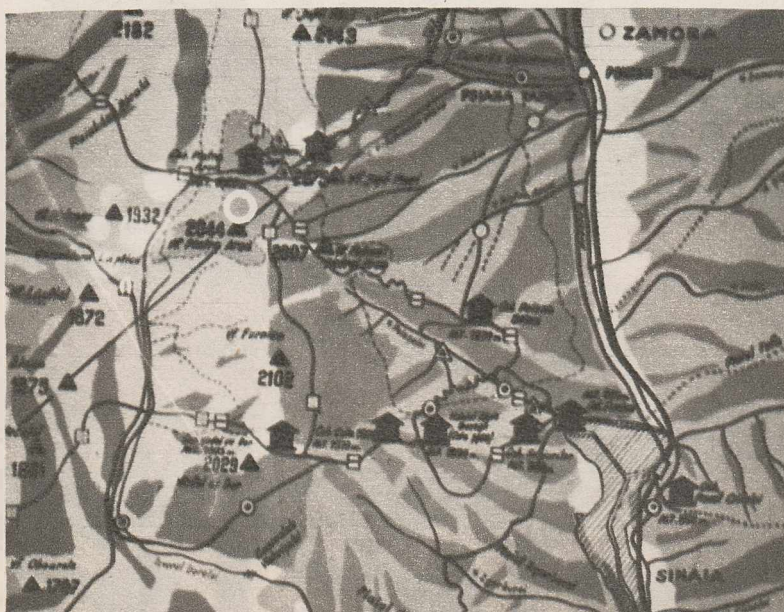
Cei aproape 100 000 de oameni care s-au aflat pe platoul Mărășeștilor au luat apoi parte la un impresionant spectacol de evocare a luptelor strămoșești. În sunet și

lumini, epopeea Mărășeștilor a prins viață alături de alte pagini glorioase ale istoriei poporului nostru.

La sfîrșit, pe treptele Mausoleului și-au făcut apariția nepoții eroilor de la Mărășești, ostașii armatei noastre populare. Simultan cu ei au apărut grupuri simbolice de

copii, muncitori și țărani. Toți au rostit un jurămint fierbinte, jurămintul de a apăra libertatea, suveranitatea și independența României socialiste.

Spectacolul a produs o profundă impresie tuturor participanților la această grandioasă sărbătoare a poporului român.

Zona în care se construiește baza preolimpică din Bucegi. Cercul alb indică locul exact.

BAZĂ PREOLIMPICĂ

Sportivii români care vor participa la viitoarea Olimpiadă de la Mexico-City se vor antrena începînd din această toamnă în condiții de altitudine asemănătoare cu cele de acolo. În acest scop se construiește în momentul de față pe platoul Bucegi, la altitudinea de 2 000 m, nu departe de locul unde se află cabana Piatra Arsă, un modern complex sportiv.

Lucrările au început prin defrișarea unei păduri de jnepeni, deschizîndu-se pentru viitoarea bază preolimpică un teren de peste 1 000 mp. Din ce va fi alcătuit complexul sportiv? În primul rînd e vorba de un mare stadion care va cuprinde atît terenul de fotbal cît și pistele de atletism. Apoi, o sală de sport construită din metal și sticlă cu o suprafață de 700 mp, un grup social, o cabană etc. Încăperile de antrenament și de locuit vor fi dotate cu încălzire centrală și vor avea apă curentă. Accesul sportivilor spre cabană se va face fie pe drumul alpin Dichia-Coștila, fie prin Sinaia,

cu telefericul, pe la Vîrful cu Dor.

Se preconizează ca după terminarea antrenamentelor în vederea olimpiadei, complexul de pe platoul Bucegi să rămînă și în viitor o bază turistică și sportivă cu o capacitate de cazare de 250 de locuri.

F. URSEANU

200 000 TONE PESTE PLAN

Minerii au depășit cu 4,8 la sută productivitatea muncii prevăzută pentru primele șapte luni ale anului 1967. Creșterea respectivă s-a materializat într-un spor de producție de aproape 1 700 lei pentru fiecare salariat. În sectorul cărbune toate întreprinderile se prezintă cu acest indicator îndeplinit. La Motru de pildă, întreprindere cu o bună dotare tehnică, productivitatea planificată a fost depășită cu 13,6 la sută, la Anina cu 10,4 la sută, iar la Rovinari cu 6,6 la sută.

Rezultate similare au fost obținute și în sectoarele de neferoase și nemetalifere. Combinatul minier

Baia Mare, Intreprinderile miniere Bălan, Hunedoara, Rm. Vlcea se situează la loc de frunte pentru rezultatele obținute pînă acum.

În cinstea zilei de 23 August, minerii au extras a 200 000-a tonă cărbune peste planul la zi.

Marin COANDĂ

CANICULARE...

Cald, cald la Baia-Mare...! Trei feciori oșeni, cu clopurile gata să le-alunece, privesc plini de neîncredere un șirag de sticle...

— Apă-i?

— Suc, tovarășe, se enervează vînzătorul. Și ca dovadă agită ușor de tot una dintre sticle. Adevărat, parcă-parcă s-ar colora ușor în roșu. Dar cei trei știu ei ceva, nu aruncă banii chiar așa, de pomană, și ca urmare intră în colț, la «Ignis». Berea măcar are culoare, se recunoaște chiar dacă-i caldă.

— Ei nu, dumneavoastră vorbiți serios? — nu mai termină cu mirarea ospătarul. Da' ce-i duminică? Ori măcar e seară? Luați, acolo, un hil de sprîit, o băutură bărbătească. Bere la amiază în Baia-Mare! Cine-a mai auzit?...

Cei trei se consultă. Umblau și ei de-a surda prin oraș și se gîndiseră... Dar dacă nu-i și nu-i... Ce să facă, cer cite un sprîit.

În cinci minute au sosit. Reci, acidulate, servite în halbe de bere.

Alături de ei, alte cîteva sute de consumatori ciocnesc cu bucurie halbe pline cu... suc, sprîit ori lapte băut. Dacă nu e bere, sînt... halbe...

*

Un ștrand ca la Baia-Mare, mai rar... Trambuline, bazin «olimpic», alte două mai mici în formă de scoică, cu apă pînă la un metru. La «casă», lume ce-și așteaptă, civilizat, rîndul. Le urmez pîda. Iau bilet și intru. Trec prin fața bufetului și aici, de necrezut, stive întregi de bere — bere brumată, literalmente îngropată în bucăți de gheață. Ocolesc ispita și mă pregătesc să m-arunc în bazin, cu-n vag sentiment de satisfacție.

— Ce faci dom' le, vrei să te sinucizi?

— De unde, niciodată n-am fost mai îndrăgostit de viață ca acum! Ce să fie, arăt atît de rău?

— Nu vezi nene că nu-i apă?

Așa era. M-am retras ameiit de pe trambulină. Aveam vertijurile marilor înălțimi. Dar jos mi-am revenit și am cerut explicații.

— Sanepidul... Trebuie curățat bazinele și dezinfectat.

— Și cît durează?

— Cinci zile.

— Atunci de ce mai vindeți bilete? Sau de ce nu anunțați oamenii?

— Știi că ești bine, se amuză omul, se vede că nu ești de pe-aici. Cetățenii dau doi lei, intră și consumă bere. Fiindcă numai aici se găsește!

O, căldură! Mari și neștiute sînt drumurile tale...

H. MIHAI

MALADIE FĂRĂ LEAC?

Un om grav bolnav a fost adus la dispensarul din comuna Singer. Era nevoie urgentă de intervenția medicului. Dar doctorița Doina Lupu Ungureanu nu a fost de găsit. De fapt de cîteva săptămîni nu s-a mai prezentat la dispensar. Locul i-l ține asistenta Elisabeta Socaci, o fetișcană de 19-20 de ani, abia ieșită de pe băncile școlii. Ea este aici acum și medic, și soră de ocrotire, și moașă. Numai în ultimele două zile a asistat la șapte nașteri, ține sub supraveghere lăuzele, le pregătește masa, îmbăiază nou-născuții ajutată de cite o bolnavă mai în putere. De două nopți n-a dormit decît pe apucate...

În cazul de urgență care s-a ivit, apelează la spitalul raional din Luduș. Cu autosalvarea din Luduș so-

sește chiar dr. Ion Oprea, medicul șef al raionului.

— Unde e doctorița?

— Cum, dumneavoastră, medicul șef al raionului, nu știți? A fost «detășată» ca «specialistă», pentru trei luni (lunile de vară!), la stațiunea balneoclimaterică Sovata. Are aprobarea «expresă» a dr. Truță, medicul șef al regiunii. Tocmai acum...

Șeful raionului e consternat:

— Dacă regiunea a dat acest «diagnostic», noi nu mai avem ce face...

Dar poate sînt alții care ar putea face «ceva» (ceva care să repare măsura nechibzută a regiunii și să facă să nu se mai întîmple în viitor ca sute de familii să rămîină fără asistență medicală).

St. FENEȘANU

DOUĂ DESCOPERIRI ARHEOLOGICE

La Constanța, un meșter care lucra la repararea conductei de canalizare ce trece pe strada Jupiter a pătruns fără să vrea într-o necropolă romană din secolele I și II e.n. Faptul a fost comunicat imediat muzeului local, care a întreprins săpături sub conducerea tînarului arheolog Mihai Irimia. Au ieșit la lumină opt morminte: șapte de înhumăție și unul de incinerăție. În acesta din urmă s-a descoperit un bogat material arheologic: opaite romane, vase de ceramică, cupe, podoabe de aur, precum și o cană cu figuri lucrate în relief, reprezentînd scene bahice. Săpăturile vor continua.

Tot în Dobrogea, de data aceasta în comuna Oltina (în antichitatea romană i se zicea Oltinum), s-au descoperit recent trei cuptoare de ars ceramică și cărămidă datînd din secolele V-VI e.n. Ele s-au păstrat relativ bine și dovedesc ocupația pe care o aveau localnicii cu circa 1400 de ani în urmă — ocupație care în parte se păstrează și azi prin existența aici a unei fabrici de cărămidă. În jurul vechilor cuptoare s-a găsit și o cantitate mare de resturi ceramice. Arheologii cercează locul și piesele descoperite.

476 MILIOANE LEI...

...reprezintă valoarea diferitelor produse — țesături, confecții, tricotate, încălțăminte, ciorapi etc. — realizate de către întreprinderile aparținînd Ministerului Industriei Ușoare peste planul celor șapte luni. Diversificarea producției, introducerea în fabricație a unor articole cu prețuri mai mici, îmbunătățirea ritmicității, sînt factorii care au contribuit la atingerea unui nivel de producție ce întrece cu 2 040 000 000 lei pe cel al primelor șapte luni din 1966.

În prima jumătate a lunii august lucrătorii din acest sector aveau un avans de producție de trei zile, avans dobîndit în cinstea zilei de 23 August.

C. MARIN

NU NUMAI MATEMATICĂ

Tare la matematică n-am fost niciodată. De aceea n-am curajul să dezleg problema tarifelor pe autobuzele de transport în comun de la Mangalia către localitățile limitrofe. Iată datele: de la Mangalia la Mangalia-Nord sînt peste 4 km, iar un bilet costă 1,50 lei; de la Mangalia pînă în localitatea 2 Mai, aflată mai la sud, sînt numai 2 km,

dar biletul costă 2,50 lei!

Și încă ceva, în aceeași problemă: în ziua de 1 august, orele 18,15, am reușit să mă sui cu întreaga familie, în ultima clipă, în autobuzul Mangalia-2 Mai, gata să plece.

— Cinci bilete, cer eu.

— 12,50, precizează casierița (îmbrăcată neglijent și vădit certată cu pieptenele).

— Poftim, zic, așteptînd în picioare biletele.

— Luați loc pînă le scriu, mă poștește dumneaei.

Iau loc și — fire curioasă — trag cu coada ochiului să văd cum o să «scrie biletele». Nu reușesc însă să disting nici o activitate «scriitoricească» la persoana în chestiune, dar cum mă uitam doar cu coada ochiului mi-am zis că greșesc. Cînd

am ajuns la 2 Mai, casierița privea visător dar neclintit pe fereastră, exact în direcția contrară prezenței mele fizice.

— Ați terminat de scris biletele? —

— Îndrăznesc eu, trezind-o din reverie.

— La ce-ți mai trebuie biletele? —

— mă chestionează amical dumneaei.

— Păi, nu le-am plătit? — întreb eu naiv.

— Le pui la icoană? — face dînsa întinzîndu-mi biletele cu vîdit dispreț.

Nu mi-am putut opri curiozitatea de a vedea ce anume a scris pe bilete; ei bine, aflați că nu scrisese nimic; probabil, din lipsă de timp! Ce-o fi vrut să scrie pe ele, oameni buni?

M. NOVAC

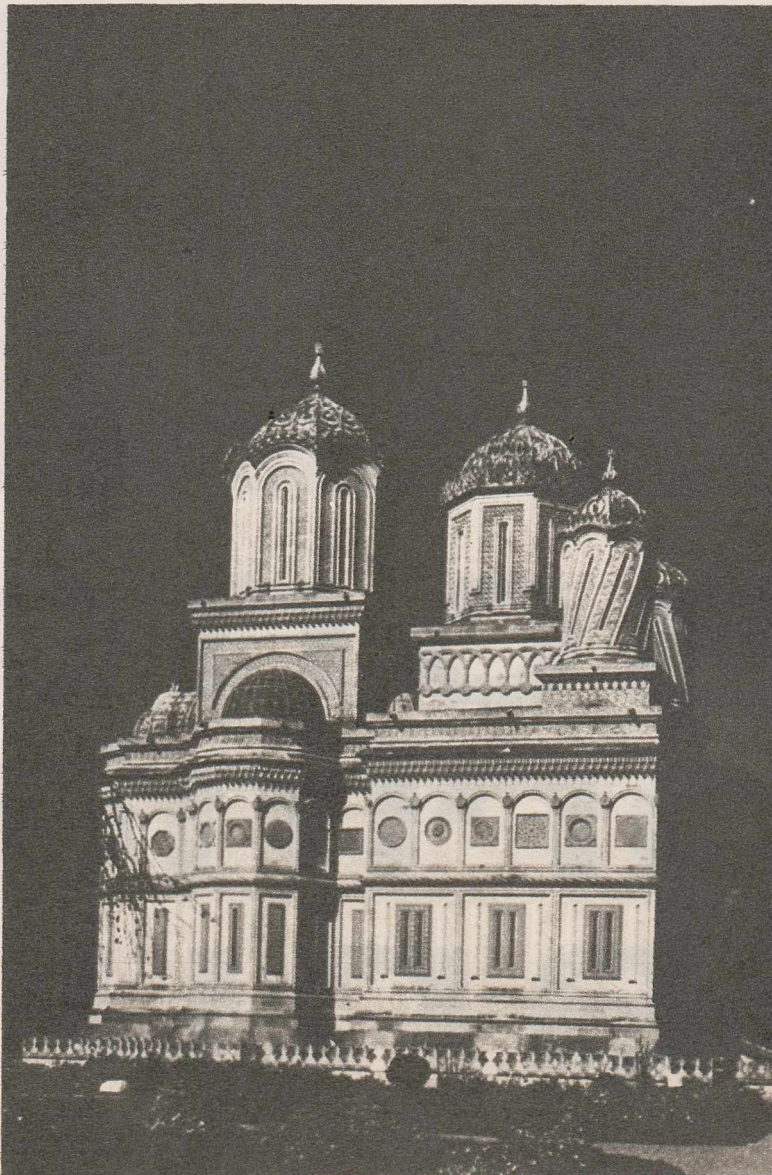
MĂNĂSTIREA CURTEA DE ARGEȘ — 450 DE ANI DE LA ZIDIREA EI

Se împlinesc 450 de ani de cînd a fost zidită vestita ctitorie a lui Neagoe Basarab, biserica episcopală de la Curtea de Argeș sau — așa cum e cunoscută mai bine — Mănăstirea Curtea de Argeș. Faima acestui monument de arhitectură a depășit hotarele țării, cronicile vechi și noi amintind de Mănăstirea de la Curtea de Argeș ca despre una dintre cele mai frumoase și mai originale biserici din această parte a Europei.

De acest deosebit de valoros monument se leagă nu numai pagini de neuitat din istoria patriei, ci o bogată operă de literatură populară păstrată vie de secole — legenda meșterului Manole. Ridicată din piatră șlefuită și din marmură, cu sculpturi redînd florile ginășe de pe meleagurile Țării Românești, cu cele două turnuri deosebit de originale

afla deasupra fațadei (care dau impresia că sînt înclinate), cu admirabilele cordoane împletite care înconjură întreaga clădire, acest monument oglindește arta și meșteșugul deosebit al unor mari și iscusii meșteri români de la începutul secolului al XVI-lea, păstrători ai unei tradiții și mai vechi.

Cu prilejul împlinirii a 450 de ani de la zidirea mănăstirii, în vechea cetate de scaun a Țării Românești, Curtea de Argeș, a avut loc marți, 15 august, o solemnitate. De asemenea, au loc în aceste zile numeroase manifestări: spectacole în aer liber, simpozioane, expoziții. Pe ruinele vechii Curți Domnești, aflată la 2 km de mănăstire, a avut loc spectacolul «Ico, Mircea Voievod» de Dan Tărbilă, interpretat de un colectiv al Teatrului de stat din Pitești.

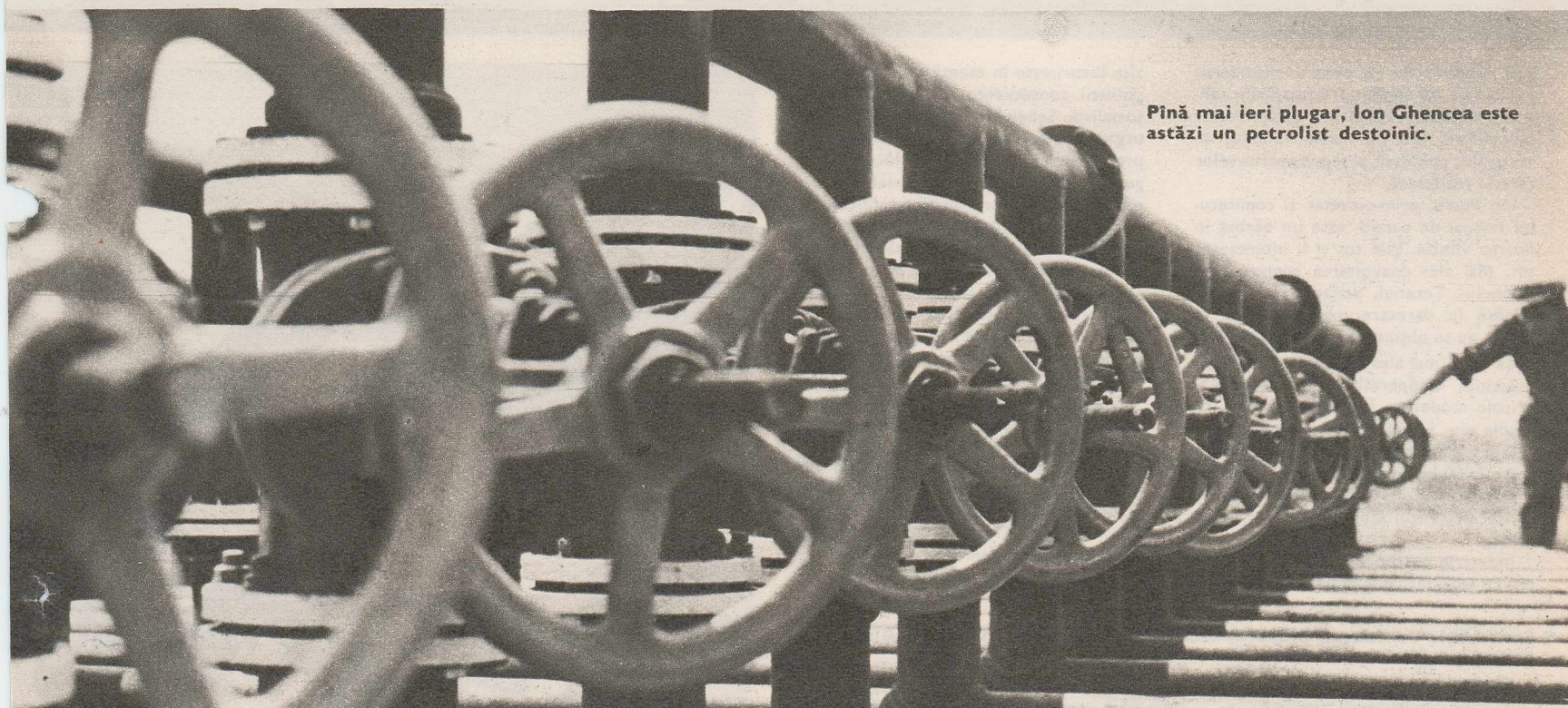
sonde printre lanuri

de Mihai MÎRZA
Fotografii de S. STEINER

*«Trecînd de la plug la sondă, nu
numai uneltele le-am schimbat,
ne-am schimbat și noi înșine»...
Marin St. MARIN*

De cîțiva ani, între Carpați și Dunăre, pe întinsul Cîmpiei Române, printre lanurile de grâu și porumb, au răsărit sonde. În numai șase ani s-a născut și a crescut cel mai important și mai tînăr centru petrolifer al patriei. Peste treizeci la sută din întreaga producție de țiței a țării este extrasă din acest bazin. Cu toate că dintr-o sută de muncitori petroliști șaptezeci sînt foști agricultori din regiune calificăți în ultimii ani, rezultatele de pînă acum sînt la nivelul celor obținute de țările care folosesc cele mai moderne mijloace în exploatarea sondelor petroliere. Numai la una dintre schele, valoarea producției globale s-a ridicat în anul trecut la peste 245 000 000 lei.

Pe locul unde pasc oile, la câteva sute de metri adâncime se află titei.

Pină mai ieri plugar, Ion Ghenea este astăzi un petrolist destoinic.

Operație obișnuită dar de loc ușoară: scoaterea țevilor de extracție.

UIMITOAREA METAMORFOZĂ

Ploua cu găleata. Valuri de nori negri acopereau cerul curmind orice șperanță de vreme bună. De la gară pînă în prima clădire a așezării — unde se afla sediul comitetului raional de partid — era o distanță de aproape un kilometru. Drumul ocolit, plin de hîrtoape, părea un șir de capcane ascunse în bălți fierbătoare. De-a dreptul distanța era mult mai scurtă, dar trebuia mers pe o cărăruie îngustă ce străbătea un tăpșan întins din care se sumețeau în ploaie tufe de scaieți. După jumătate de ceas chinuitor, ud pînă la piele și cu glodul pînă la glezne, am ajuns sub prima streășină.

— Te-ai cam murat... constată cu veselie un glas.

Lîngă perete un om mă privea cu ochi cercetători. Așa am făcut cunoștință cu Marin St. Marin, țaran vîscean pe care treburile sfatului din Siliștea îl aduceau adesea la raion. De la el am aflat multe. Anul agricol fusese prost. Ploile distruseseră recolta. Dacă ar fi fost colective peste tot ar fi trecut mai ușor calamitățile. Se lucra încă cu plugurile trase de vite. Despre îngrășăminte chimice, nici pomeneală. Se construia puțin. Cu ce să-și facă oamenii case noi? Mulți plecau pe la oraș și se angajau ca zilieri, muncitori necalificați. Pe aici

nu-s fabrici. Doar cîteva mori și silozuri. Dar nu face nimic. Avem oameni buni, cu ei ajungem departe. Cînd și-or uni toți pămînturile se va munci și trăi mai bine.

Era în august 1957. La Videle.

Gara este legată astăzi de localitatea Videle prin curse regulate de autobuze care circulă pe o șosea asfaltată. (Sau, cum spun specialiștii, drumul a fost modernizat cu îmbrăcămînți asfaltice pe sol stabilizat.) De fapt aceasta nu e decît o mică porțiune din cele cîteva sute de kilometri de șosele asfaltate care leagă Videle de Ciupercești, Clejani, Mîrșa și Roata; o mică porțiune dintr-o rețea de circulație modernă care străbate ogoarele făcînd legătura între sonde, parcuri și schele.

Între gară și clădirea comitetului raional de partid se ridică o serie de clădiri noi. Sînt locuințele petroliștilor, cantina, administrația, atelierul mecanic, garajul autobazei.

Uimitoare metamorfoză de peisaj!

DE LA GRÎU LA PETROL

Aparent explicația este simplă. În ultimii șase ani la Videle au fost investite
(Continuare în pag. 6)

Soarele apune și combinele se odihnesc, dar undeva, în apropiere, sondele continuă să soarbă în tăcere petrolul din adâncuri.

630 milioane de lei pentru extinderea parcurilor de sonde și înzestrările tehnice necesare exploatarea zăcămintelor petrolifere. Dar nu numai volumul investițiilor contează, ci și prețurile care le realizează.

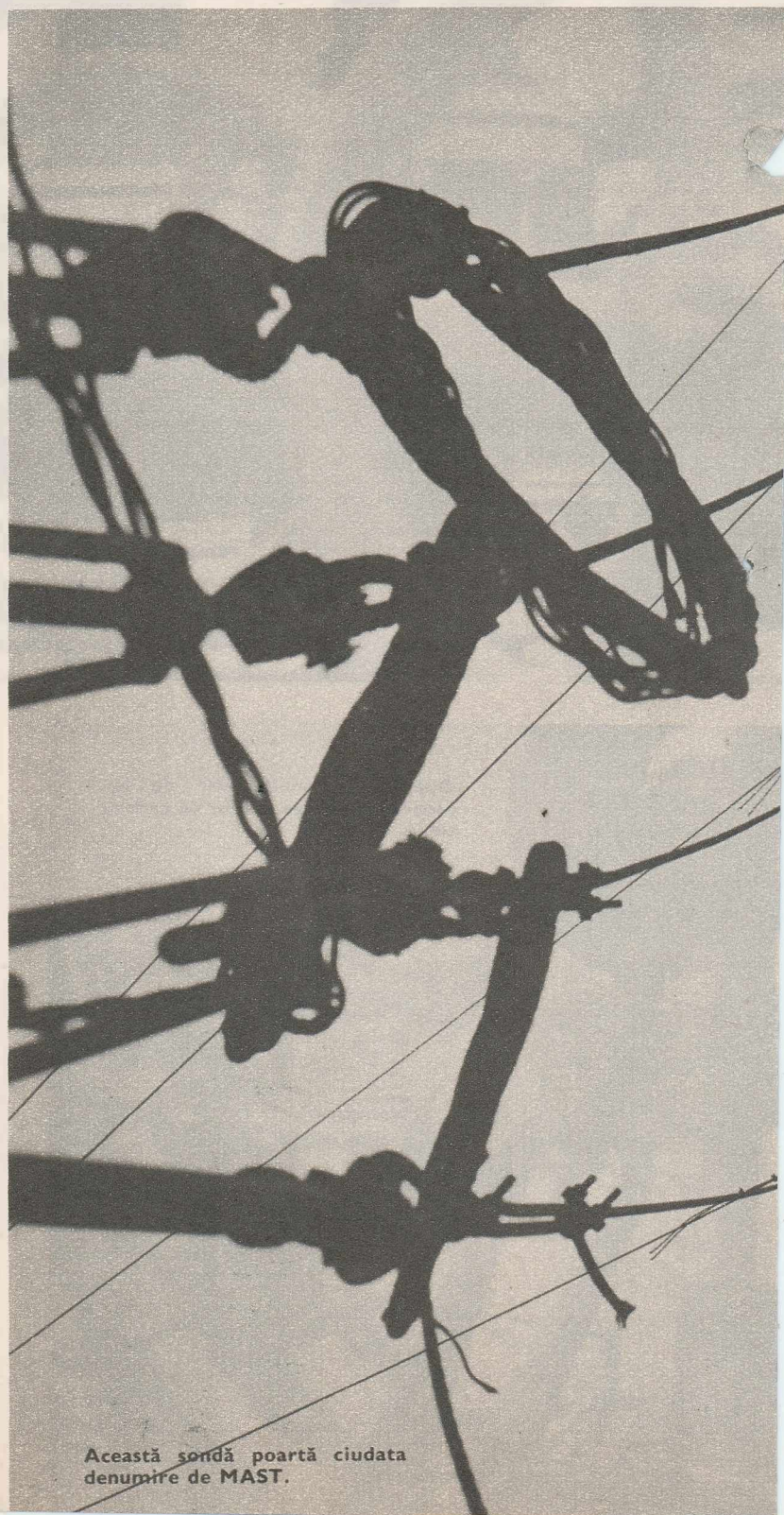
Ion Petru, prim-secretar al comitetului raional de partid, este un bărbat în floarea vârstei. Știe tot și îl interesează tot. Mai ales dezvoltarea economică a raionului. Terenul, podzol brun-roșcat, explică în oarecare măsură de ce în trecut nu se obținea o recoltă de cereale prea bună, mai ales cu mijloace de lucru învechite. Cooperativizarea, utilajele agricole moderne, îngrășămintele și irigațiile au schimbat rezultatele. Anul acesta producția medie de grâu depășește 2 000 kg la hectar. Până în 1970 vor fi irigate mai multe mii de hectare, în consecință rezultatele vor fi net superioare.

Industria petrolieră, care se dezvoltă aici cu rezultate mai bune decât în multe

alte locuri, este în esență un exemplu al politicii consecvente de industrializare socialistă. Schelele au fost de la început organizate mai bine, mai rațional. Au fost pregătiți oameni din partea locului, asigurându-se astfel o mai mare stabilitate a cadrelor. Muncitorii au fost calificați în două sau chiar trei meserii înrudite, fapt care a permis o eficacitate economică mai ridicată. Atenția cea mai mare se acordă organizării științifice a producției și muncii. Comisia care a lucrat la Videle a făcut până acum 28 de studii, iar din cele 70 măsuri propuse, jumătate au și fost aplicate.

Crearea și dezvoltarea unei industrii petroliere au determinat și creșterea nivelului de trai al populației din raionul nostru și raioanele învecinate. Mii de țărani s-au calificat în diferite meserii și lucrează la sonde. Ei primesc un salariu bun. Chiar dacă unii nu și-au construit încă case noi, interiorul locuinței s-a schimbat: și-au cumpărat radiouri și

Sonda 694. Constantin Stuparu, sub privirea atentă a lui Mircea Alexandrescu, pregătește verificarea dispozitivului născocit de el.

Această sondă poartă ciudata denumire de MAST.

televizoare, mobilă; familiile lor mănincă și se îmbracă mai bine. Viața pe aceste locuri s-a schimbat și este în continuă înnoire.

OAMENII PETROLULUI

Ion Crăciun, directorul schelei Videle, e un om mai vîrstnic, — pretinde el — are... 34 de ani și e de fel de pe lângă Moreni. Cunoaște schela ca pe propriile-i buzunare. «Schela noastră a fost înființată la 1 octombrie 1961 și a luat naștere prin punerea în evidență a acumulărilor industriale de hidrocarburi, în unitatea geologică a Platformei Moezice. Zăcămintele pe care le exploatăm se află cantonate în roci aparținînd ciclurilor de sedimentare jurasic mediu-cretacic și terțiar». Acesta nu este limbajul pe care îl folosește în mod obișnuit tovarășul Crăciun, ci un pasaj din comunicarea științifică pe care a redactat-o de curînd.

Preocuparea pentru știință este o trăsătură firească a specialiștilor din Videle, pentru că ea derivă din experiența acumulată în producție și are reper-

cusuni directe asupra producției.

Inginerul Nicolae Ilinca arată efectul concret pe care îl poate avea aplicarea celor mai moderne cuceriri ale tehnicii și științei în ridicarea producției. În sectorul Ciuperceni, prin acidizarea cu 12% a pușurilor, s-a dublat debitul sondelor, iar prin aplicarea filtrelor de nisip s-au putut exploata zăcăminte sarmașiene unde erau viiburi, reducîndu-se pierderea sondelor și timpul de intervenție.

Nicolae Stanciu, vechi petrolist, e un susținător al măsurilor științifice de organizare a muncii propuse de comisiile de specialitate. Printre altele, cere extinderea policalificării muncitorilor, care s-a dovedit extrem de economică. Dovedește cu date exacte că diferitele măsuri de organizare a muncii luate pînă în prezent au avut ca rezultat nu numai sporirea producției, ci și a salariului mediu. Astfel, la muncitorii de la intervenții salariul mediu a crescut de la 940 lei cît era în 1963, la 1 200 lei.

Ion Ghencea, operator la parcul nr. 3 (fost cooperator din Paroșești), s-a cali-

ficat petrolist și poate supraveghea acum munca la 29 de sonde. Plugarul de mai ieri se simte printre conducte ca la el acasă. Cu regularitate de cronometru urmărește și ține la zi graficele producției sondelor.

Pe tehnicianul Constantin Stuparu l-am întîlnit la sonda 694 unde experimenta un dispozitiv pentru deșurubarea automată a țevilor de extracție conceput de el. Experiența a reușit. Noul dispozitiv elimină complet efortul fizic și reduce operația de la 45 la 20 de secunde.

Este o realizare deosebit de importantă — afirma inginerul Mircea Alexandrescu, șeful serviciului tehnic, care verifică eficiența mecanismului. Inovația mai are nevoie de cîteva mic-îmbunătățiri și o vom aplica pe întreaga schelă. Veniți la atelierul nostru tehnic să vedeți și alte dispozitive făcute de noi.

Am aflat mai tîrziu că Mircea Alexandrescu a avut înainte o muncă mai comodă, administrativă. A insistat să lucreze direct în producție. Acum este creierul organizatoric al serviciului tehnic. «În petrol trebuie să îndrăgești

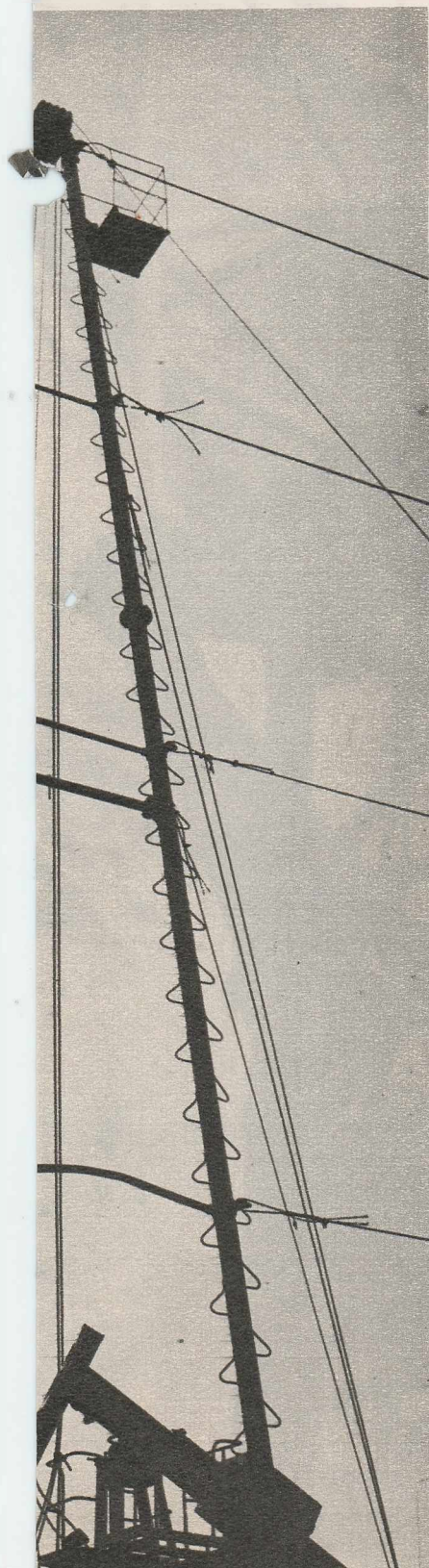
meseria», spunea el. Și el, și Ion Crăciun, și Nicolae Ilinca, și Nicolae Stanciu, și Ion Ghencea, și Constantin Stuparu, și alții alții o îndrăgesc.

*

Petroliștii din Videle s-au angajat să dea mii de tone de țitei peste plan pînă la sfîrșitul anului. Și-au respectat cuvîntul cu prisosință. Ei întîmpină 23 August 1967 cu angajamentul pe întreg anul depășit.

Avea dreptate Marin St. Marin, agricultorul de ieri, sondorul de azi, cînd îmi spunea acum zece ani privind cu încredere viitorul: «Avem oameni buni, cu ei ajungem departe».

După un deceniu întîmpina pe conducătorii de partid și de stat care vizitau cel mai tînăr bazin petrolifer al țării cu un emoționant salut: «Sînt unul dintre cei cîteva mii de vlăsceni care în anii din urmă am învățat să săpăm pămîntul nu numai deasupra — cum știm din străbuni — dar și în adîncurile sale, la fel de bogate».

Printre lanuri își fac drum petroliștii Marian Mihai, Mircea Alexandrescu și Nicolae Ilinca, inginerul șef al sondei Videle.

secvențe de pe șantierele capitalei

de Nicolae RĂDULESCU
Fotografii de S. STEINER

Ridicată cu elicopterul la mare înălțime, pelicula fotosensibilă a reținut în fulgerările citorva deschideri de obturator imaginile unor cartiere bucureștene. Le examinăm, căutând detalii, mai ales acolo unde se conturează clar acele zone de creștere ale orașului numite șantiere. Cum se desfășoară aici, la umbra macaralelor-turn, procesul amplu de dezvoltare și modernizare a Capitalei noastre? Fotografia aeriană e înaptă să ne răspundă. Pornim deci, cu automobilul, spre locurile unde se află în plină construcție clădirile orașului de mâine. Câteva impresii.

Din câte drumuri se vor fi încrucișat la București pe vremea legendarului cioban Bucur, puține s-au șters cu totul din memoria orașului. Dimpotrivă, efortul edililor din timpurile mai vechi le-a accentuat pe cele mai multe, bordindu-le cu șiruri de case în mare parte modeste care, împreună cu ogrăzile lor, se străduiau parcă să sublinieze originea sătească a unei bune părți din numărul locuitorilor periferiilor. Iată-le, câte au mai rămas, aici, în bulevardul Armata Poporului. Într-o curte scîrție roata fîntinii, în timp ce tocmai sub poartă, în șanțul săpat de curînd, se sudează o conductă de apă. În dreapta și în stînga, două blocuri masive. «P + 10», ni le definește gospodarul, văzîndu-ne că numărăm etajele. Peste drum, stația de beton de proporții considerabile, cu o estacadă pe care urcă mecanic munți de pietriș.

«E una dintre cele mai mari din București» — ni se spune. Deocamdată stă. Cîțiva electricieni repară o defecțiune și, din motive de siguranță, au întrerupt curentul electric. Din cînd în cînd își face apariția un individ mărunțel și nervos care-i zorește pe meșteri. Basculantele venite să încarce beton clacsonază a nerăbdare. Electricienii se supără: ce tot vreți, lăsați-ne să lucrăm!

Mărunțelul domină vacarmul cu vocea lui răgușită:

— Nu știu, tovarășe, nu mă privește. Eu trebuie să fac beton.

Ritmul e în vertiginoasă creștere, cu tot efectul încetinitor al unor deficiențe de organizare ce se mai fac ici-colo simțite.

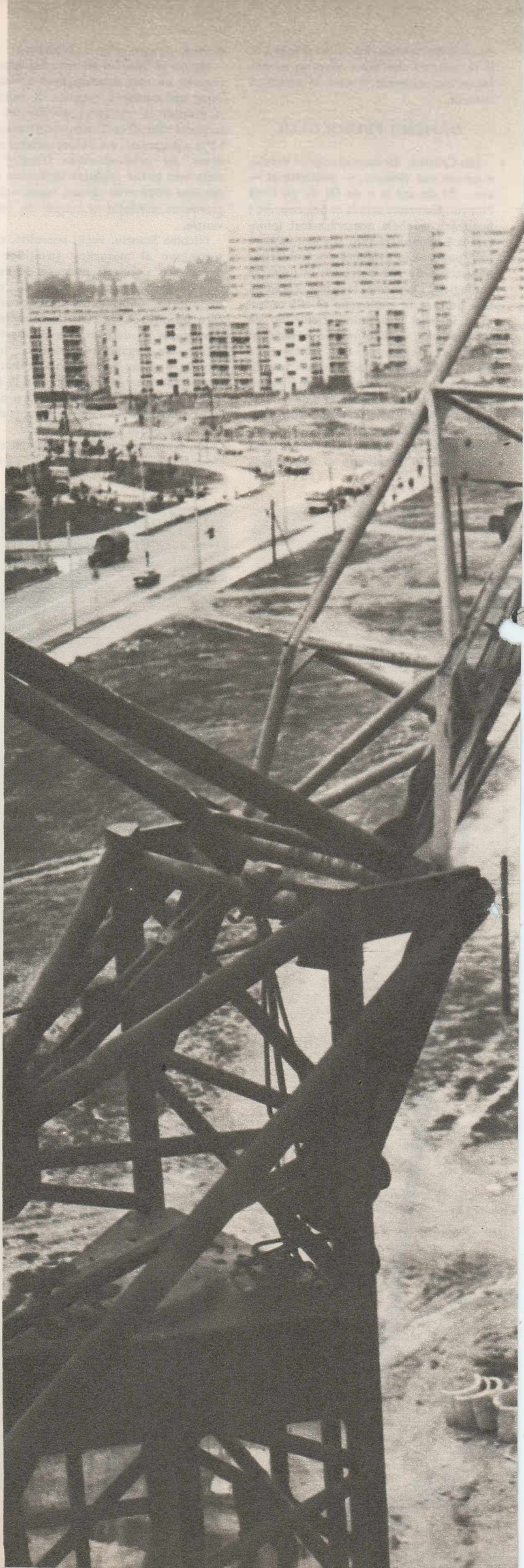
Între anii 1960 și 1965 s-au predat la cheie 77 000 apartamente, adică de patru ori mai mult decît în anteriorii

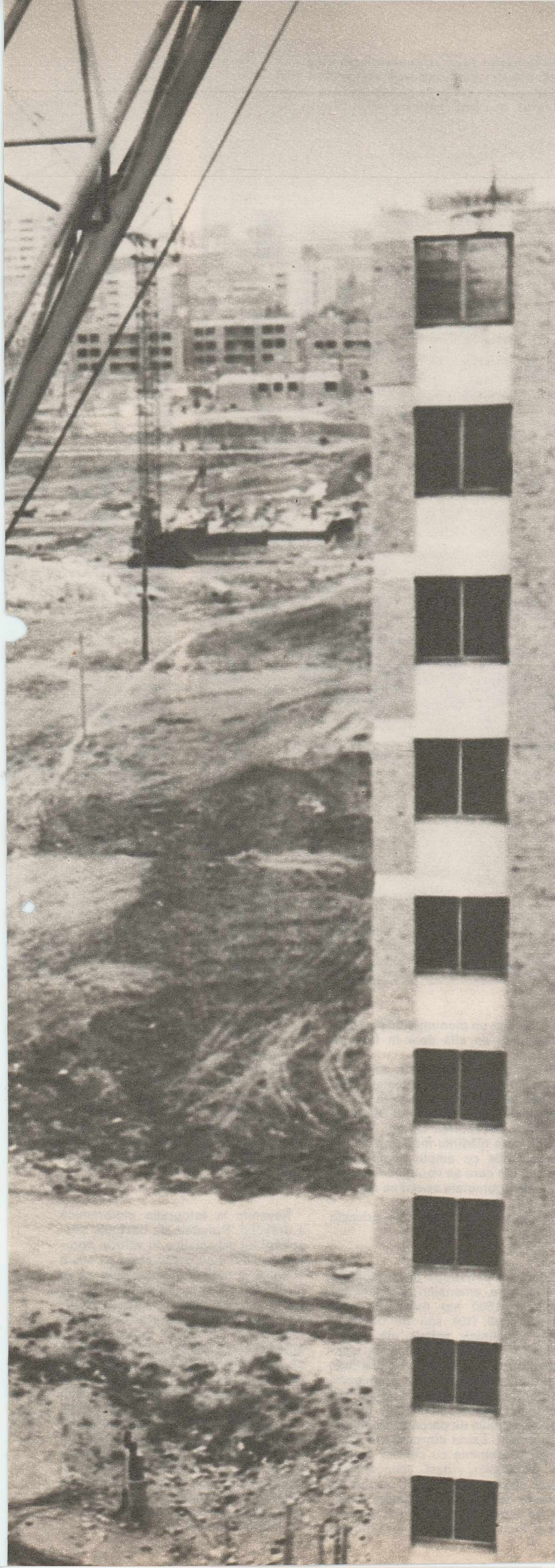
6 ani. Anul următor a fost mai rodnic. 53 000 de locatari s-au mutat în apartamente noi numai între 1 iulie 1965 și 1 iunie 1966. La 1 ianuarie 1967, bilanțul activității constructorilor bucureșteni indica 12 641 apartamente executate în decursul celor 12 luni anterioare.

La data cînd se tipăresc însemnările de față se află în curs de execuție, pe zeci de șantiere, numeroase blocuri de locuințe menite să întregescă profilul noilor cartiere: Titan, Berceni-sud, Drumul Taberei, Bucureștii Noi etc. 14 000 apartamente vor fi executate în București pînă la sfîrșitul anului. Materializînd angajamentele lor luate în cinstea zilei de 23 August, constructorii bucureșteni au predat înainte de termen 948 apartamente din planul trimestrului III. Proiectele viitoarei șosele Colentina, unde vor fi construite 5 000 apartamente (aproximativ 20 000 locatari), ca și cele referitoare la alte zone ale orașului, Dorobanților, bd. 1 Mai, Lacul Tei etc., se definitivează în atelierele Institutului Proiect București. Pînă în anul 1970 vor fi executate în Capitală peste 85 000 apartamente, cu o suprafață locativă suficientă pentru a adăposti 300 000 locatari.

Pe șantiere, ritmul acesta a determinat o vastă preocupare pentru scurtarea la maximum a termenelor de execuție. Se toarnă zilnic peste 900 tone beton. Volumul de materiale «puse în operă» însumează, în 24 de ore, întreaga cantitate necesară construirii a două blocuri de 15 etaje. Ingeniozitatea inginerilor, a proiectanților și constructorilor a creat metode care fac posibilă ridicarea unui bloc cu 10 etaje în mai puțin de două săptămîni. Un exemplu: recent au fost experimentate cu succes cofrajele metalice tip tunel, metodă de mare productivitate în construcții, ce va fi probabil extinsă la un număr mare de blocuri în anul 1968 și în viitorii ani. De altfel, introducerea sistemelor industrializate, moderne, în construcții se reflectă și în faptul că volumul lucrărilor din

Drumurile șantierului, în ultimul lor moment de grea încercare. Curînd constructorii se vor re-trage și pe acest teren din cartierul Titan vor apărea alei asfaltate și spații verzi.

Albia Dimboviței, străjuită de noile clădiri, aduce un plus de armonie în ansamblul urbanistic al Capitalei.

beton prefabricat a crescut de la 87 000 metri cubi în 1965 la 226 000 mc în anul următor.

— Șantier fără praf? N-am auzit. Aici, când bate vântul mai tare nu se mai vede om cu om. N-ai ce-i face. Pământul, vedeți și dumneavoastră, e răscolit metru cu metru.

Într-adevăr, drumurile de acces în șantiere sînt supuse continuu la multe încercări. Circulația intensă de camioane cu fel de fel de încărcături, începînd cu panourile mari prefabricate și sfîrșind cu sîrma și cuietele, distruge asfaltul. Situația se schimbă însă cînd încep să vină ușile și ferestrele, semn că lucrările se apropie de sfîrșit. Atunci intră în acțiune echipele de constructori de drumuri, care netezesc totul, toarnă din nou asfalt, trasează alei și spații destinate circulației auto. Grădinarii sosesc mai tîrziu, cînd blocurile și-au primit locatarii. Cîteodată însă ei întîrzie neașteptat de mult. Poate fiindcă au fost uitate, ici-colo, grămezi de moloz, resturi de materiale sau gropi neacoperite. În spatele complexului comercial din Armata Poporului, bunăoară, spațiile

verzi întîrzie să-și facă apariția din asemenea motive. Și, firește, o dată cu vîntul, praful continuă să cutureiere spațiile dintre blocuri, deși constructorii au plecat de mult. Mai sînt și alte deficiențe de același ordin pe care conducerile șantierelor s-au angajat să le lichideze în scurt timp. Ele vizează în special lucrările edilitare, în general vitregite de întîrzierile documentației și de defectuoasa organizare a muncii constructorilor. Să vorbim și despre flori: în Titan, sau în Jiului-Scinteia, sau în Berceni, grădinarii și-au făcut datoria cu promptitudine. Și continuă să și-o facă. Lor li se cuvin felicitări. Celor care au în primire bd. Armata Poporului nu li se cuvine nimic.

240 hectare de șantier, una dintre cele mai vaste lucrări aflate în curs de execuție pe teritoriul Bucureștiului. E vorba de viitorul Institut politehnic. Ceea ce s-a conturat pînă în prezent nu dă încă măsura dimensiunilor impresionante ale acestui complex. Detaliile se cunosc însă și foarte

(Continuare în pag. 10)

De la etajul zece al unuia dintre cele mai noi blocuri din cartierul Titan. Cea mai mare parte a clădirilor aflate în raza obiectivului au fost ridicate în ultimul an.

secvențe de pe șantierelor capitalei

multe dintre ele vor fi materializate în scurt timp. Câteva clădiri «la roșu» avansează vertiginos pe verticală: vor trece prin ele zilnic (atunci când totul va fi gata) nu mai puțin de 18 000 de oameni. Etaje puține, deoarece la un asemenea aflax lifturile ar ridica mari probleme de funcționare și economie. Finisările se vor face cu materiale foarte rezistente. Ca să se întretină în stare de curățenie sutele de kilometri pătrați de pereți ai viitorului institut ar fi nevoie de peste 500 de zugrăvi. De aceea s-a renunțat la zugrăveli. Tapetele se vor spăla cu furtunul. Deși, deocamdată, se fac simțite unele greutăți legate de procu-

rarea acestor materiale (din care o parte nu s-au mai produs până acum în țară), șantierul respectă termenele de execuție, unele lucrări fiind în avans. Se fac mari mișcări de pământ. Un imens amfiteatru «sculptat» de excavatoare, iată ce va deveni terenul ocupat azi de marele șantier. În centrul lui — clădirea denumită «Învățământ general». Aceasta va fi un fel de poartă spre profesia de inginer, prin care în primii ani vor trece toți studenții Institutului politehnic. De aceea a și fost atacată mai întâi.

Pe malul opus al Dîmboviței se află orașelul studențesc Grozăvești. Va fi extins în continuare și va fi legat de

institut printr-un monumental pod care deocamdată se află doar în faza de proiect.

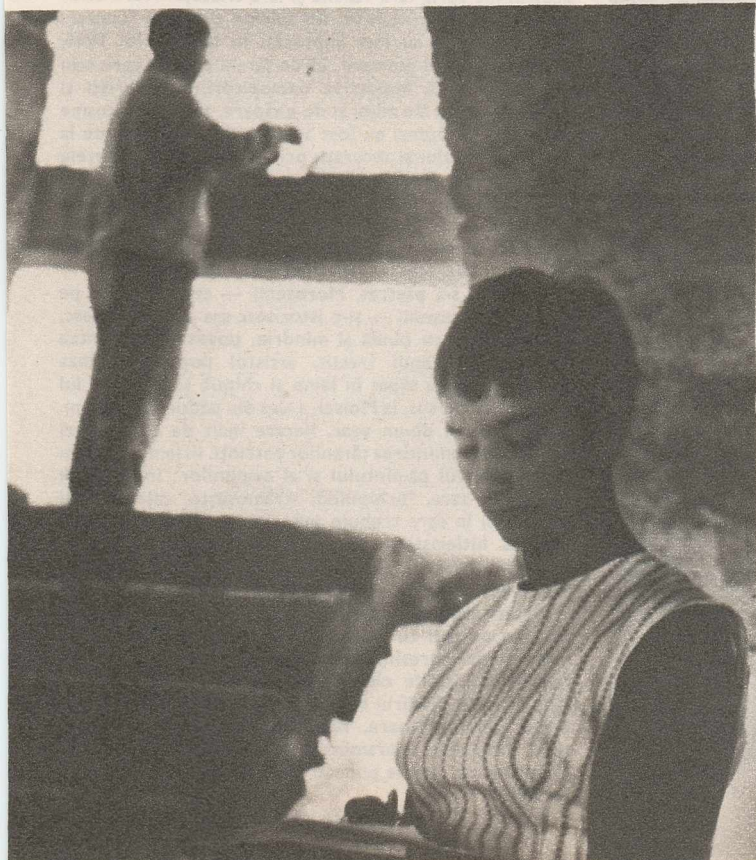
Mai târziu — ne spune inginerul Traian Pașolescu — proiectele de perspectivă prevăd prelungirea cartierului universitar de-a lungul Dîmboviței până în apropierea Operei. Va fi o zonă în care clădirile moderne se vor întrepătrunde cu ample spații verzi. Și o zonă în care se vor elimina foarte multe din zgomotele specifice ale orașului.

Dar acest amănunt nu-i privește numai pe arhitecți.

Artere de penetrație și de legătură între cartiere, amenajări de spații comerciale (4 000 mp numai în anul trecut), școli (104 săli de clasă în 1966), policlinici, spitale etc., toate acestea fac parte integrantă din spațiul construit al orașului și constituie, ca și blocurile de locuințe, preocupări majore ale constructorilor. N-au fost uitate nici locurile destinate jocului copiilor, spațiile de parcare, de odihnă și agrement. Lacul din cartierul Titan începe să semene cu cel din proiectele arhitecților, deși deocamdată puțina apă cu care a fost umplut nu servește decât pentru a facilita lucrările de excavație în albie. Tot în acest cartier s-au construit și câteva blocuri

cu curți interioare de care vor beneficia, bineînțeles, mai ales copiii. Leagăne, tobogane și alte amenajări destinate celor mici pot fi văzute și-n alte cartiere. Arhitecții ne asigură că atunci când actualii cetățeni cu pantaloni scurți vor ajunge la majorat, problema spațiilor pentru copii va fi rezolvată în tot Bucureștiul. E târziu? Da și nu. Copiii din zilele noastre cresc atât de repede!

Revenim la fotografia panoramică a orașului. Punctele de bază ale dezvoltării lui urbanistice în viitorul apropiat se văd, s-au conturat de pe acum și nu e o metaforă observația că în jurul lor se petrec schimbări vizibile de la o zi la alta. Magistrala Nord-Sud, șoselele de centură, Centrul de televiziune, aeroportul de la Otopeni, altele și altele alte obiective noi menite să dea un plus de strălucire, de frumusețe și de confort bătrînului oraș de pe Dîmbovița prind viață azi, sub ochii noștri. Acum, în preajma celei de-a 23-a aniversări a eliberării, ritmul viu al muncii de pe șantier subliniază, o dată mai mult, hotărîrea constructorilor de a transpune în sticlă și beton mai repede și mai bine gîndirea creatoare a arhitecților. Bucureștiul își pregătește haină de zile mari. O va îmbrăca miine.

▲ Mari cantități de pietriș aduse fără încetare din carierele din jurul orașului sînt transformate în beton de aceste adevărate fabrici aflate pe mai toate șantierele mari. «Pulsul» activității constructorilor se poate simți foarte bine mai ales aici.

◀ Bilanțul zilnic. Calculele efectuate aici, la fața locului, arată că stadiul lucrărilor de pe acest șantier este în avans față de grafic.

ZIUA PRESEI

de C.N. CONSTANTINIU

Se împlinesc anul acesta, la 15 august, treizeci și șase de ani de la apariția primului număr — ilegal — al ziarului *Scînteia*. Evenimentul capătă dimensiuni majore. Organ al Partidului Comunist Român, deci instrument de răspîndire a ideilor revoluționare și propagator al adevărului social, *Scînteia* și-a înscris o biografie glorioasă în contextul presei noastre. E firesc deci ca aniversarea ei să se identifice cu «Ziua presei», să devină o sărbătoare a jurnalisticii românești.

Tirajele ziarelor și revistelor se ridică astăzi la milioane și masele de oameni ai muncii participă efectiv la scrierea lor.

De unde acest interes de opinie publică și această adeziune largă a cititorilor la debaterile și discuțiile din presă? Explicația e ușor de găsit. Ziarele se străduiesc să exprime cu fidelitate și pasiune cauza Partidului Comunist Român, politica sa economică și socială, politica sa internațională. Cu cît presa face mai bine acest lucru, cu atît interesul maselor pentru lectura ziarelor crește, cu atît devine mai cuprinzătoare și mai temeinică participarea lor la edificarea socialistă a țării.

În raportul său la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: «Imbunătățindu-și continuu activitatea, și pe viitor cea mai de seamă îndatorire a presei, preocuparea ei centrală trebuie să fie reflectarea politicii interne și externe a partidului, a muncii eroice a poporului nostru pentru construirea noii orînduiri. Tribună a experienței înaintate, promotor activ a tot ce este nou și avansat, presa trebuie să practice sistematic în paginile ei largi schimburi de opinii în problemele activității de partid, ale construcției de stat, economice, cultural-educative, ca și în alte probleme de interes obștesc».

Presa traduce în viață aceste sarcini, punînd în centrul activității ei problemele dezvoltării economiei naționale, promovarea progresului tehnic, sporirea eficienței economice în toate domeniile. Profilul ziarelor și revistelor a devenit extrem de larg, el înscriindu-se pe o vastă gamă de preocupări.

Au crescut competența scrisului gazetăresc, varietatea formelor de exprimare. Metoda anchetei sociale, a consultării permanente a opiniei publice, a devenit o obișnuință. Opinia publică este informată cu operativitate asupra evenimentelor interne și externe.

Problemele etice, ale formării conștiinței socialiste, fac de asemeni obiectul preocupărilor presei.

Ziarele cuprind în reflectorul lor cotidian inițiativele interesante, sugestiile, faptele eroice ale oamenilor muncii.

Totodată, presa semnalează, ca ochi critic veșnic treaz, neajunsurile care se ivesc într-un domeniu sau altul, militează pentru înalte calități morale, pentru buna organizare a muncii în toate sectoarele vieții sociale.

Redacțiile ziarelor își exercită simțul critic și asupra propriilor lor activități, căci numai în acest mod, al perfecționării continue a muncii de presă, vor putea răspunde cu cinste nobilei sarcini pe care le-a încredințat-o partidul.

Sărbătorind «Ziua presei românești», gândurile ziaristilor se îndreaptă cu recunoștință către Partidul Comunist Român, care i-a investit cu o adevărată misiune istorică și, totodată, către masele de oameni ai muncii, ale căror interese și aspirații se străduiesc să le slujească cu devotament și pricepere.

poem în lemn despre nemurire

de Sanda FAUR
Fotografii de S. STEINER

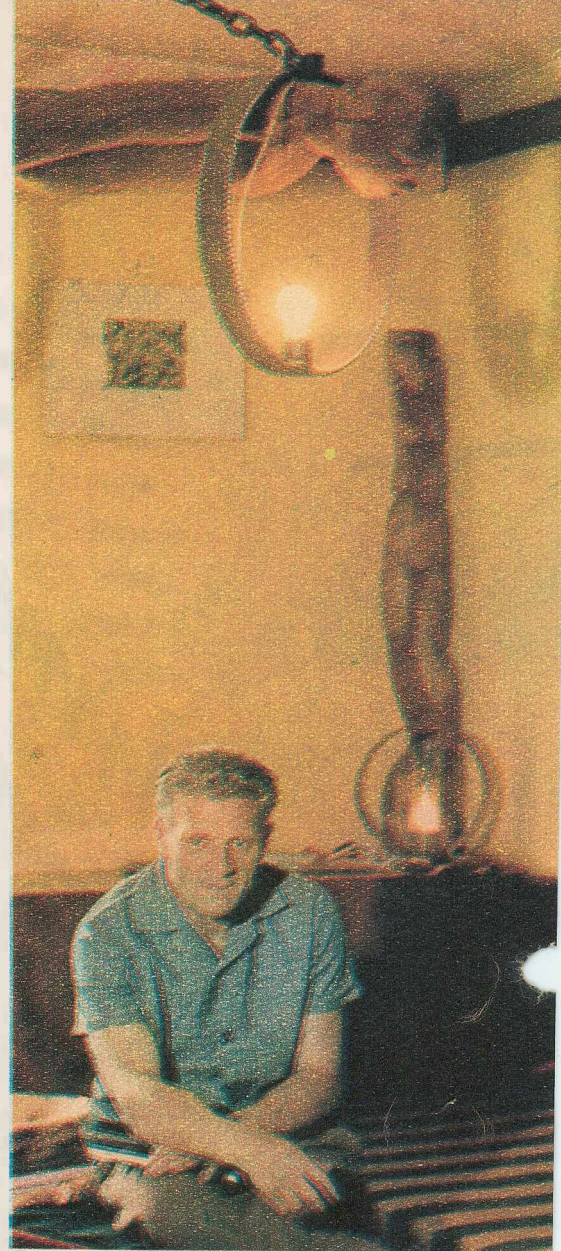

Foto 1

Sus, în Maramureș, la Moisei, pe tăpșanul înșorit unde pășteau pînă mai ieri mioarele, douăsprezece făpturi uriașe, păgîne, s-au prins în horă. E o horă gravă, bărbătească, în care giganții din stejar se rotesc ca într-un ritual arhaic, înfigînd cu sete piciorul în pămînt și rămînînd astfel încremeniți, ca pentru a păstra în veacuri imaginea acestui joc aprig fără veselie și fără tristețe. Hora celor 12 uriași e un memento, un solemn priveghi funerar; aici, la Moisei, au fost împușcați în toamna lui 1944, de către fasciștii germani, 29 de țărani români care s-au ridicat la luptă împotriva cotropitorilor hitleriști și hortisti. Legați de mîini și de picioare, țărani cu cușme ciobănești și opinci au fost aruncați în două case de la marginea satului și secerăți, prin ferestre, de gloanțele mitralierelor. A scăpat unul, cu părul albit tot în ceasul de groază, cu mintea tulburată de vedenia apocaliptică, a scăpat și a povestit. Sînt 23 de ani de cînd cei 28 de țărani și-au dat viața, dar nu zadarnic, pentru țară.

Povestea s-a păstrat. Moroșenii — cum își spun pe aici maramureșenii — și-o istorisesc așa cum istorisesc, din vremuri, cu obidă și mîndrie, povestea lui Pintea haiducul. Iar anul trecut, artistul poporului Geza Vida, cel care a săpat în lemn și chipul, și isprăvile lui Pintea, a urcat sus, la Moisei, a ales din pădure 12 goruni, fiecare bătrîn de-un veac, fiecare înalt de cinci metri și a nemurit amintirea țărănilor patrioți. În lemn, așa cum cerea obiceiul pămîntului și al oamenilor; în 12 stîlpi din stejar tare, închipuind, strămoșește, cele 12 luni ale anului în care trebuie amintită mereu, oricui, fără-delegea hitleriștilor; în jurul unei vetre de piatră, dolmen străvechi, loc de reculegere pioasă, evocînd sanctuarul dacic de la Grădiștea.

Fiecare stîlp se termină cu un chip: la început, artistul i-a vrut pe toți cu gurile larg deschise, strigîndu-și în lume mînia, adresîndu-se munților și văilor prietene, scuturînd uitările omenești. Dar apoi a dat fiecărui stîlp alt chip, fiecărui chip altă expresie — dîrză, mediativă, amenințătoare, reculeasă — închipuind toată acea mitologie maramureșeană păstrată în măștile populare, pe care le puneau oamenii locului în noaptea Anului nou...

În aceste 12 monumente săpate, frust, cu săcurea în

a Vida, și grinda, și bibliotecă, și lampa poartă semnificații minuite de artist.

carnea celui mai tare dintre stejari — gorunul — omul s-a contopit cu copacul, într-o intimă și organică fuziune a vieții vegetale și umane. Copacul pare să fi crescut direct din pământ cu chip de om, și totul se așterne aici într-o ordine firească a ciclului vieții și morții, ca în cultul bătrîn al lui Zamolxe, ce nu se înspăimîntă de neînvință. În serile cu lumină dulce de toamnă, cei ce urcă monumentalele scări de granit ducînd la uriașii de lemn și se opresc o clipă în fața lepezii funerare, pot prinde cu urechea foșnetul brazilor, susurul izvorului, cîntecul păsărilor. Dar oare nu și versurile mioritice, șoptite de cele 12 guri crestate în carnea pădurii, ca o rugă laică, ca o pomenire a celor mișelește uciași? A celor la a căror cununie tragică cu moartea:

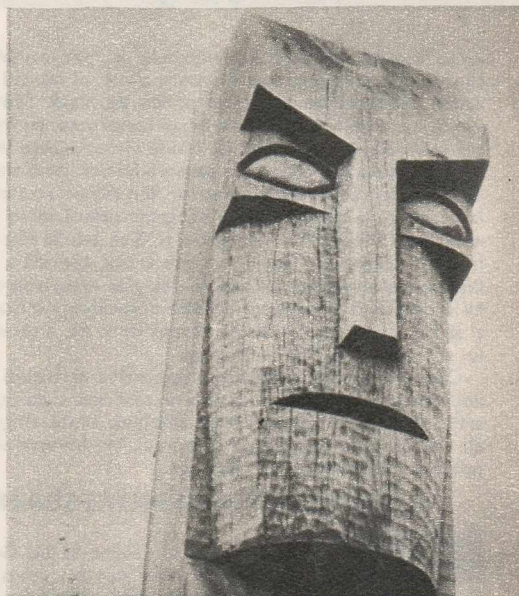
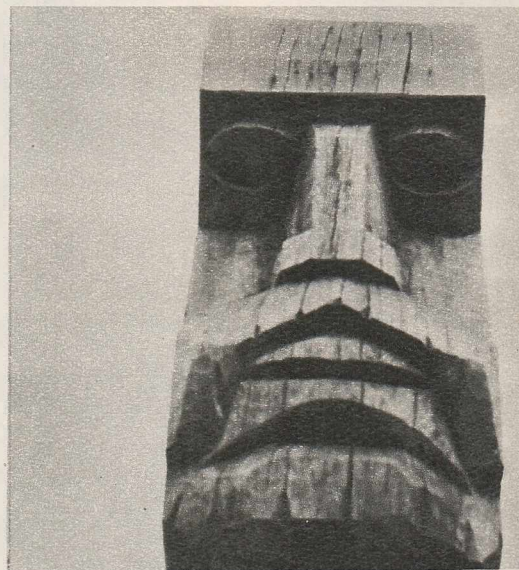
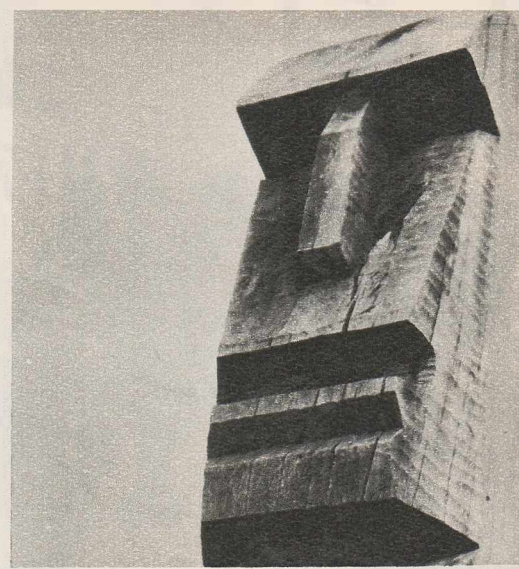
*Soarele și luna
le-au ținut cununa,
brazi și păltinași
i-au avut nuntași,
preoți, munții mari,
păseri, lăutari,
păsărele mii
și stele făclii!*

CÎND LOVITURA SĂCURII NU DOARE

Foto 2

Geza Vida sculptează cu săcurea și gestul îi e scurt, icnit, nemilos, ca al tăietorului de lemne din pădure. Nemiilos? Vida privește bușteanul îndelung, de o parte și de cealaltă, ca pe un prieten bine știut, el privește adînc, răbdător, așteptînd să-i spună cele ce-avea de spus cînd i-a intrat în casă. Apoi îngenunchează lingă el: acolo, jos, lovește cu săcurea izbit în carnea lemnului, iar acesta zvîcnește aruncînd în jur așchii grele. A început lupta între om și copac. E o luptă dreaptă, cinstită, în care fiecare îl știe pe celălalt puternic și fiecare își respectă adversarul. Între cercurile concentrice ale fibrelor sale, stejarul tăinuiește întotdeauna o poveste sau o făptură, pe care nu o va destăinui omului decît atunci cînd acesta își va dovedi tăria în luptă. Și Vida caută să afle tainele copacului săvîrșind

(Continuare în pag. 14)

fără sfinți și baroni

Este, pare-se, pentru prima oară că telespectatorii sînt consultați și ei la alcătuirea unei părți din programul săptămînal. Trebuie salutată mai ales franchețea cu care le sînt expuși termenii problemei: «Sfîntul și Baronul au rămas în urmă cu turnarea, n-au pucut ține pasul cu ritmul în care i-am devorat noi. Pînă se vor aduna destule episoade noi pentru ca societatea britanică producătoare să aibă ce ne livra, trebuie să le găsim înlocuitori. «Omul cu valiza» nu v-a plăcut, așa că n-o să achiziționăm filmele cu isprăvile lui. Ce ziceți însă de «Evadatul»? Oricum, noi mai căutăm și o să vă cerem și dv. părerea despre ceea ce ni se va oferi».

Telespectatorului, ca și oricărui alt om, îi place să fie privit ca o persoană responsabilă, care merită încrederea de a fi introdusă în secretele de fabricație ale caleidoscopului cu imagini servit la domiciliu. Ar fi, fără îndoială, mai puțin iritat de numeroasele nepotriviri dintre programul anunțat și cel real, de unele inadvertențe, de dispariția subită a unor emisiuni sau de ciudata transformare a altora, dacă i s-ar explica sincer motivele: pe timpul concediului lui X trebuie să întrerupem ciclul de emisiuni Y; contractul nostru cu casa de filme N a expirat și nu ne-am mai înțeles din preț pentru o nouă tranșă din serialul cutare; ne-am gîndit că schimbîndu-l pe realizatorul acestui ciclu de emisiuni le vom îmbunătăți radical etc. Pentru aceasta ar trebui să se producă o modificare a atitudinii față de relațiile cu telespectatorii.

Sarcina de a ține legătura cu publicul nu poate fi tratată ca o îndatorire formală, ca o corvoadă. Există o știință a acestor relații și mai ales există o vocație pentru întreținerea lor. Intră în formula ei doze mari de respect înăscut față de semenii, comunicabilitate, dorință de a-i mulțumi pe cei în serviciul cărora te consideri a fi. Cei ce nu au asemenea înclinații ar trebui ținuți departe de marele receptacol de idei și simțămînte care este căsuța poștală 111. Din caracterul expeditiv, de serviciu, al Poștei televiziunii se poate trage însă concluzia că misiunea de a cultiva legătura cu telespectatorii a fost încredințată unor oameni care au eventual alte talente, dar nu și pe cel indispensabil pentru îndeplinirea ei. «Au venit mii și mii de scrisori» — citește crainica. Și, pentru exemplificare, sînt citate două anonime avînd alt adresant decît televiziunea și citeva alte scrisori al căror principal merit este că nu ridică probleme spinoase.

Apelul la înțelegerea și colaborarea telespectatorilor, menționat în primele rînduri ale acestei cronici, merită să fie semnalat tocmai pentru că distonează plăcut față de obiceiul de a-i trata ca pe niște «consumatori» muți. Normal ar fi ca dialogul prietenesc să intre în practica zilnică, să nu mai remarcăm prezența lui ca pe un fapt excepțional. Pînă atunci însă...

Pînă atunci să revenim la tema pusă în discuție de televiziune. «Omul cu valiza» ne-a demonstrat, prin antiteză, de ce au atîta succes și Simon Templar, și John Manning: pentru că triumful binelui în lupta cu răul este obținut prin intermediul unor personaje care poartă pecetea succesului în viață. Eroul-gentleman, chipeș, viteaz și absolut dezinteresat în toate acțiunile lui, cucerește simpatia generală în asemenea măsură încît se trece cu vederea peste slăbiciunile de construcție dramatică ale multora dintre episoade. Nu e clar dacă autorii serialului «Omul cu valiza» au avut sau nu intenția să dea o replică acestui tip de justițiar sau au nimerit numai din întîmplare la antipodul lui. McGill este pur și simplu anticipic pentru că are o figură dubioasă, pentru că este netuns și neîngrijit și pentru că prin tot ceea ce este și face inspiră mai curînd milă decît admirație. Își vinde serviciile contra cost și pare a trudi din greu pentru piinea sa cea de toate zilele: încasează lovituri năucitoare cu dezinvoltura cu care Sfîntul sau Baronul le distribuie și își plătește uneori victoria finală prin răni primejioase, tratate la spitalul pentru săraci. Chiar dacă filmele avîndu-l pe el ca personaj central și termen de legătură ar beneficia de alte atuuri (nu e cazul) tot ar fi de neconceput ca ele să înflăcăreze imaginația spectatorilor. Nu e neapărat necesar ca eroul să fie un nabab dichisit după ultimul jurnal de modă. Regula jocului îi cere însă să personifice forța virilă și generozitatea necondiționată. Interpretat de actori cu calități fizice adecvate, Robin Hood, Wilhelm Tell, Tarzan (Johnny Weissmüller e fermecător și în cea de-a doua tinerețe) aduc cu sine o cuceritoare adiere de prospețime. Ar fi de dorit să-i întîlnim în continuare alternativ, chiar dacă «Sfîntul» reincarnat sub înfățișarea lui Ivanhoe va reuși (prin reflex condiționat) majoritatea sufragiilor.

Dar «Evadatul»? El face parte dintr-o specie diferită de seriale de aventuri, necunoscută încă la noi. Factorul de legătură este, de data aceasta, nu un împărțitor de dreptate, ci un mare nedreptățit. E de presupus că inimile telespectatorilor vor bate alături de el pentru că sîntem cu toții, din naștere, campioni ai justiției și pentru că fugarul este un actor foarte simpatic. Un episod e prea puțin pentru a judeca un serial, dar certa stăpînire a meșteșugului de către realizatori și interpreți constituie un element promițător.

În lumea aceasta a aventurilor palpitate, urmărite cu sufletul la gură, «Evadatul» își merită, credem, locul lui. Totuși Sfîntul... Totuși Baronul...

Felicia ANTIP

nu o deșartă hîrjoană cu volumele, ci primordialul, sfîntul gest al muncii cea de toate zilele, al muncii ce aduce sudoarea pe frunte și piinea pe masă. Scund, vînjos, cu umeri puternici și brațe noduroase, cu fruntea brăzdată, ca și lemnul, de liniile vîrstei, Geza Vida a căpătat ceva din copacii cu care s-a înfrățit de-o viață. Ceva din forța lor, din tăcerea lor, din calmul acestora. Iar copacii, la rîndul lor, au acceptat supuși să se urnească din seculara lor nemișcare și să se prindă într-un îndrăcit «Dans din Oaș», să cînte trista «Baladă a lui Pinte» cel mișelește trădat, să dea glas «Horitoarei», au acceptat să săvîrșească această miraculoasă mutație și să capete făptura îndesată, clocot de viață, a țăranelui și a minerului maramureșean.

Copacul nu mai luptă acum împotriva artistului, ci împreună cu el. Lovitura săcurii nu mai doare, ea naște artă. «Săcurea e ca și degetul olarului, simte singură cît trebuie să ia din carnea copacului. Nu lovește niciodată atît cît să omoare», zice Vida.

MITOLOGIE MARAMUREȘEANĂ

Foto 3

Copacii din atelierul lui Geza Vida știu niște povești grozave.

Ca să le afli e nevoie de un scăunel scund, așezat într-un colț, departe de ploaia ascuțită a așchiilor, de un pănărel cu țuică tare de Turț — pentru atmosferă — și de bunăvoia gazdei, dispusă să servească drept tălmaci. O lungă felie de trunchi, pusă de-a latul, istorisește în basorelief ce se întîmplă în comuna leud din valea Izei, de «Ziua finelor». Cu pruncul pe un braț, cu ulciorul de țuică în celălalt, femeile ce au născut în acel an se-ndreaptă, cu toate, spre casa moașei: merg să-și răscumpere copilul, socotit pînă atunci ca fiind al doftoroaiei. Cine se nimereste să intre atunci în durele facerii nu mai are parte de moașă: tot ciocnind și cîstînd cu finele, tot înapoind mamelor pruncii moșii de-a lungul unui an, doftoroaia trage un chef de pomînă și pînă a treia zi nu o mai vezi pe uliță...

Cu «Omul nopții» e altă poveste. E un bătrînel cumsecade, pe care îl știu toate nevestele țapinarilor plecați la pădure, deși nici una nu l-a văzut pînă acum la față. Noaptea, cînd somnul e mai dulce, moșul o ia tiptil prin pădure, îi încarcă în spinare, pe rînd, pe bărbaiții din cabană, și-i duce, așa dormind, la nevestele ce se topec de dorul lor. L-au îndoit anii, i s-au șubrezit încheieturile, dar «Omul nopții» n-a obosit să ducă în

casele moroșenilor dulceața dragostei, iar femeile n-au încetat să-i binecuvînteze fapta și să-i cheme făptura. De ce nu l-ar afla Vida pe bătrîn pitulat în trunchiul unui stejar bătrîn, purtînd în cîrcă un bărbat dormind, de ce nu l-ar dezghioaca de-acolo și l-ar arăta lumii? Să-l vadă și să-l știe!

Dar să nu dea Domnul să te-nîlnești în cale cu «Fata pădurii». Deși îi e soață, din hăul vremii, bunului «Om al nopții», ea e femeia dracului și s-a păstrat, de leneșă ce e, fragedă și frumoasă de parcă ieri ar fi ieșit prima oară la horă. Ochii îi joacă și acum în cap după flăcăi, îi știe pe toți după nume și hăulește după dinții, cit îs noaptea și pădurea de mari. Dar de întorci capul după vocea ei mieroasă și chemătoare, ai pățit-o: ți se urcă în spinare și trebuie s-o cari peste șapte hotare, pînă ți se albește timpa.

Misogină poveste, ce e drept... Numai că Vida o povestește în lemn, și în vorbe, cu un haz țărănesc plin de savoare: dacă e femeie frumoasă și fierbinte, o duci în cîrcă, ce mai!

Zeitățile pădurii de pe Ignis sau din măruntaiele muntelui au pătruns încet, printre noi, în atelier și au rînduit o mitologie maramureșeană în care noi părem niște intruși. «Mărțoia» se află și ea aici în toate drepturile ei, vrăjitoare aspră, gata să-ți încurce firul de fus dacă cumva ai tors marțea, de ziua ei. «Priculiculi de mină» e însă mai binevoitor: ascuns în fundul minei, nevăzut, neauzit, mic de-o șchioapă, el adie ca o șoptă pe la ureche, arătîndu-i minerului unde e filonul de minereu, unde e pericolul surpării. Vida l-a văzut cu nasul lung și urechile filfinde, ca mineralele piuși în care minerul zdrobea piatra pentru a scoate din ea aurul. Și așa îl sapă acum în lemn.

Ca și în poveștile populare ale moroșenilor, personajele acestea mitologice din atelierul lui Vida nu arată încă la lumină chipurile lor, ascunzîndu-se, tainice, în trunchiurile de lemn: artistul le-a schițat deocamdată doar contururile și mișcarea, plimbîndu-se cu săcurea în mină de la unul la altul, ascultînd cu urechea lipită de trunchi vocile lor numai de el auzite. Deocamdată, povestea abia a început să-și depene firul: «A fost odată ca niciodată, sus, în munții Maramureșului...» Dar poate că vom asculta curînd și restul istorisirii. Aici, în București. Într-o sală de expoziție în care artistul, coborît din munți ca și copacii săi, ca și personajele sale mitice, ne va oferi un neuitat ceas de desfătare artistică.

Produsele pentru bărbați
ale
**FABRICII DE CONFECȚII
DIN ORADEA**

satisfac cele mai exigente
gusturi

Mărfurile se desfac prin magazinul de prezentare
din **ORADEA**, Parcul Traian nr. 1, precum și prin
toate magazinele de specialitate din țară.

cadouri

PLĂCUTE
UTILE
IEFTINE

Complexul
industrial

STICLĂ ȘI FAIANTĂ

Sighișoara

Servicii de masă, lichior, cafea, vase de flori și bibelouri • Servicii de masă, lichior,

DOCUMENTARUL EXERCITIU DE PEDEAPSĂ?

Cu câțiva ani în urmă, un cronicar numea filmul documentar — mai mult cu tristețe decât în glumă — «exercitiul de pedeapsă dinaintea începerii spectacolului; de altfel, poate fi evitat dacă se calculează cu grijă ora începerii filmului cel mare». Încet-încet însă, scurt-metrajul începe să pătrundă în conștiința spectatorului ca o entitate de sine stătătoare, chiar dacă nu prea este el ajutat așa cum ar trebui (ne gândim la publicistică și la publicitate) și își face drum mai mult singur. Nu este puțin lucru ca într-o după-amiază de caniculă zdravănă să vezi ocupate aproape trei sferturi din scaunele cinematografului «Timpuri noi», pe ale cărui afișe nu au strălucit niciodată numele Brigittei Bardot sau al lui Belmondo.

Ultima selecție de documentare ieșite de pe porțile studioului «Al. Sahia» ne invită la cunoașterea unui ciclu de filme despre artă, în cea mai mare parte: *Minile pictorului*, de Nina Behar, *Triptic* (scenariul și regia — Gheorghe Horvath), *Io, Ștefan Voievod* (scenariul — Gabriela Ionescu și Slavomir Popovici, regia Slavomir Popovici). Altele surprind fie un obicei insolit, *Tinjava* (scenariul și regia Maria Săpățaru), fie una dintre acele mici pasiuni ce-i înrobesc deopotrivă pe copii ca și pe oamenii serioși (în cazul de față construcția de nave în miniatură): *Fantezie cu șuruburi* al lui Constantin Budișteanu.

Toate aceste filme — fără să fie «virfurile» activității documentariștilor noștri — reprezintă, prin ceea ce au ele bun, prin ceea ce au ele rău, strădaniile, căutările ori — din cînd în cînd — baterea pasului pe loc ale cineaștilor de la «Sahia».

S-a semnalat în dese rînduri, ca un cîștig de preț, învingerea ilustrativismului placid ce a însoțit multă vreme filmul nostru documentar. În locul lui s-a instalat cu drepturi depline *ideea*, cu puterile ei miraculoase, care face ca un film despre Luchian, bunăoară, să nu fie o înșiruire de tablouri iscusit luminate, ci o continuă descoperire a unui univers artistic.

Ideea aceasta cu l mare am întîlnit-o în stare pură în filmul Ninei Behar, *Minile artistului*.

Fixîndu-și obiectivul aparatului asupra tușei cîtorva mari picturi, regizoarea întreprinde un lucru esențialmente cinematografic, ajută ochilor noștri omește să vadă ceea ce în condiții obișnuite le este greu: infrastructura tușei, viața ei intimă așa spune, acea așezare dramatică ori liniștită a culorilor, dincolo de care bănuim și mișcarea mîinilor artistului, și gîndurile lui. Numai sub lentilele aparatului de filmat tușa lui Țuculescu își poate dezvălui în întregime densitatea, nervozitatea, respirația de fluviu cu ape grele. Păcat că un astfel de film ce-l apropie pe spectator de spiritualitatea unor artiști n-a făcut mai multă economie de cuvinte; imaginile se susțin singure, sînt prin ele însele suportul unor semnificații, de aceea întrebările retorice de felul: «Aceste culori nu vorbesc ele oare de strădania artistului...?» ar fi trebuit să lipsească. Întrebăm și noi, tot retoric: există vreă operă de artă adevărată care să nu se fi născut dintr-o strădanie?

Înlăturînd complet cuvîntul, Gheorghe Horvath în al său *Triptic* face apel insistent la o simbolică ce este la îndemîna tuturor. Sînt decupate cu grijă trei momente ale artei noastre populare — țesutul covoarelor, olăritul și cioplitul în lemn — iar imaginației îi sînt propuse cîteva asociații: ghiocelul de pe scoarța oltenească alternează pe ecran cu o floare adevărată, roata olarului în continua ei învîrtire este asemuită cu un astru etc. N-am putea spune că închipuirea noastră ia foc, nici că sîntem

cutremurați de emoție, dar tocmai neostentația metaforei, voita ei simplitate salvează filmul și de prețiozitate, și de monotonie.

Ne-am convins de multe ori că excesul de metaforizare se răzbună. Ecranul ademenește, ce-i drept, cu ceea ce numim noi posibilități nelimitate, dar și cu multe piste false. Furat de farmecul unei apropieri între jocurile copilăriei, ale adolescenței și unele pasiuni ale vîrstelor coapte, Constantin Budișteanu (*Fantezie cu șuruburi*) ne-a arătat chipuri drăgălașe de preșcolari, constructori mici sau mari, pe lîngă care aparatul trece indiferent, și tot felul de nave, dar a uitat să surprindă esențialul (*esențial* într-un astfel de film, după părerea noastră) — un sentiment omenesc căruia să i se închine cîteva

prim-planuri, un chip mucalit, fericit, încruntat sau trîsnit, unul dintre acele chipuri unice pe care numai «microbiștii» le au. Ar fi spus mai mult decît frazele duioase.

Magda MIHĂILESCU

P.S. Neputînd să ia ochii prin nume de vedete, afișul filmului documentar ar trebui să strălucească — neapărat — printr-o ținută grafică fără cusur. Dar înainte de a «străluci» trebuie să existe, căci peticele de hîrtie încropite în grabă, scrise «de mîină», sînt orice: fotomontaje bune pentru elevii din clasa a VII-a, lozinci pentru o serbare școlară, numai afișe nu sînt.

Șeful sectorului suflete

REGIA: Gheorghe Vitanidis.
INTERPRETI: Radu Beligan, Irina Petrescu (în fotografie), Toma Caragiu.

VIITOARE PREMIERE ROMÂNEȘTI

Amprenta

REGIA: Vladimir Popescu.
INTERPRETI: Emmerich Schaffer, Marga Barbu (în fotografie), Ion Dichiseanu, Emanoil Petrut.

carte

● Editura pentru literatură a inaugurat recent o nouă colecție: **Albatros**. Ea tinde a însuma versurile reprezentative ale poezilor actuali afirmați deja prin intermediul altor volume. Seria a fost inaugurată printr-o fericită alegere, editura oprindu-se la **Poemele** lui Marin Sorescu, probabil reprezentantul cel mai tipic al generației de după Lăbiș și, în orice caz, individualitatea artistică cea mai bine definită dintre tinerii poeți. Într-o excelentă formulă grafică (coperta: Petre Vulcanescu, tehnoredactor: Mina Cantemir) ne sint înfățișate în noul volum versurile din **Poeme** și **Moartea ceasului**.

● Plin de vervă, într-o ritmică alertă, vehiculând câteva subtexte polemice agreabile, volumul recent al lui Ion George, — **Zoosophia** (Editura tineretului) — în care poetul navighează între fabulă și poezie populară și ne propune o experiență oarecum nouă în lirica noastră (deși simți uneori filifind în zare arpile unor Anton Pann, Ion Barbu ș.a.), merită a fi parcurs cu atenție. Bune coperta și ilustrațiile Mihaelei Mihăescu.

● O poeză prezentă de multă vreme în presa literară, dar care ezita parcă a-și aduna versurile în volume este Ursula Chiopu. În fine, poeta s-a decis a tipări subșire plachetă (**Poeme**, Editura pentru literatură), fixându-și astfel mai pregnant imaginea.

● În cealaltă colecție recentă a Editurii pentru literatură — **Minerva** (inaugurată prin cele două volume de **Critice** ale lui Titu Maiorescu) — o nouă apariție: C. Dobrogeanu-Gherea — **Studii critice** (un singur volum, cuprinzând studiile critice ale lui Gherea, însoțite de o introducere, cronologie și bibliografie). Îngrijirea ediției aparține lui George Ivașcu. Este ediția cea mai reprezentativă pentru activitatea acestui critic, căruia studiul introductiv îi trasează cu finețe profilul.

● O nouă lucrare despre Caragiale publică S. Cioculescu în colecția de micromonografii a Editurii tineretului. Fără a fi o reluare a vestitei dar de negăsit **Vieți** a lui I.L. Caragiale din 1940 (oare pe cînd reeditarea ei?), cartea nouă pune la contribuție investigațiile autorului și ale altora, dîndu-ne un fir exact al vieții marelui scriitor și o seamă de utile indicații în înțelegerea operei lui.

● Cu prilejul împlinirii unui secol de la apariția **Capitalului** lui K. Marx, Editura politică a publicat un volum omagial de studii elaborate de specialiști români. Iată câteva titluri: «**Capitalul** — revoluție în economia politică»; De ce «**critica economiei politice**»? Din istoria începuturilor păstrării și răspîndirii ideilor «**Capitalului** în România»; K. Marx și economiștii noștri (atitudinile ale unor economiști burghezi din România perioadei interbelice); Variații ale mării plusvalorii în deceniile recente etc.

cinema

● **Călătorie fantastică**. Mai fantastică nici că se poate. Expediția nu are loc pe alte planete, ci prin hățșurile propriului nostru organism. E un film făcut cu mină sigură, de bun meșteșugar, așa cum de fapt și este Richard Fleischer (Vikingii), dar ceva-ceva mai mult mister nu i-ar fi stricat. Cîmp de desfășurare avea din plin: viața, acel mai tulburător

mister», cum ar zice poetul. În distribuție: Stephen Boyd, Raquel Welch, Edmund O'Brien, Arthur O'Connell, Donald Pleasence.

● **Omul pe care-l iubesc**. După un start scrisnit monoton și fără țintă, filmul regizorului lui Karasik (Cinele sălbatic Dingo) se constituie, surprinzător, ca o delicată dezbateră despre fericire. Interpreți: Gheorghe Jîenov, Evgheni Gherasimov, Nikolai Merzlikin, Tamara Siomina.

● **Să-mi faceți una ca asta!** Un actor cu farmec, Eddie Constantine (Succes, Charlie!), într-o parodie — pe alocuri dibace — a genului polișt. Scenariul (după un roman de Jean-Michel Sorel) și regia le semnează Pierre Grimblat. În alte roluri: Bernadette Lafont (Trageți în Stanislas), Jean-Louis Richard.

● Un ciclu de ecranizări în reluare: **Oliver Twist**, **Brăra de granate** și **Cauze drepte**. Nu înțelegem potrivit căror rațiuni aceste filme stau unul lîngă altul. Pentru simplul fapt că sint ecranizări?

● Actori care trebuie văzuți: **Charlton Heston**, **Rex Harrison** (Agnie și extaz), **Jean-Paul Belmondo**,

Raquel Welch

Jean-Louis Trintignant

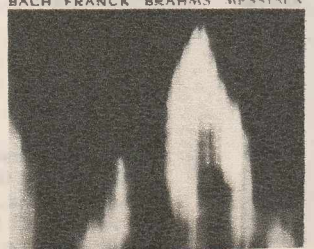
Serge Reggiani (Denunțatorul), **Simone Signoret**, **Yves Montand**, **Jean-Louis Trintignant** (Compartimentul ucigașilor).

● Actorul sovietic **Sergo Zahariadze** (Tatăl soldatului) a fost solicitat de regizorul italian Gianni Puccini să-l întru-chipeze pe bătrînul Cervi, într-un film ce va evoca tragica poveste a celor șapte frați Cervi uciși de fasciști.

disc

RECITAL DE ORGĂ JOACHIM GRUBICH. JOHANN SEBASTIAN BACH, geniul neasemuit al creației muzicale, gînditor profund și inegalabil, constructor de mase sonore, ample și tulburătoare, servite cu strălucire de

RECITAL DE ORGĂ JOACHIM GRUBICH
BACH FRANCK BRAHMS MESSIAEN

teatru

● Primul spectacol de sunet și lumină, poem al formelor sculpturale puse în valoare prin dinamica sunetului și luminii,

infinitele posibilități tehnice și de expresie ale orgii, ne introduce prin scriitura sa originală, permanent vie și proaspătă, în cele mai cîntătoare teritorii ale emoției. Este suficientă ascultarea «Passacagliei în do minor», lucrare unică prin densitatea și forța ei, ca să pătrundem în cea mai stranie țesătură sonoră a expresiei muzicale bachiene. Aceeași unică valoare o au și cele trei corale-preludii: «Nun komm der heiden Heiland», «Herr Gott, nun schliess den Himmel auf», «Christum wir sollen loben schon».

● **CÉSAR FRANCK**, ilustrul muzician francez al secolului al XIX-lea, pasionat cîntăcător al «reginei instrumentelor», a fost un inspirat melodist, creînd în lucrările sale pentru orgă fluvii melodice pline de luxuriantă culoare și expresivitate. Cantilena plină de romantism din «Coralul-fantezie nr. 3 în la minor» transmite acestei capodopere calități deosebite, transformînd-o în cea mai accesibilă și cunoscută lucrare a lui Franck.

● **JOHANNES BRAHMS** nu a compus prea mult pentru orgă. Însă ciclul său de corale reprezintă una dintre culmile romantismului în muzica de orgă germană. Linile melodice, inspirate, din Coralul-preludiu «Hertzlich tut mich verlangen» ni-l înfățișează pe Brahms simfonist, creatorul marilor tensiuni dramatice.

● **OLIVIER MESSIAEN**, compozitor contemporan, una dintre cele mai puternice personalități ale muzicii franceze, este în același timp cel mai valoros compozitor actual de muzică de orgă. «Dieu parmi nous», o meditație plină de substanță și culoare, ne înfățișează un creator original, inedit.

Organistul Joachim Grubich, tînr și talentat maestrul al acestui instrument, cîntînd la orga catedralei din Gdansk-Oliwa, ne pune în fața unei complexe și excepționale execuții, ceea ce explică multiplele premii obținute în cariera sa muzicală. Colaborarea dintre «Electro-cord» și «Polskie Nagrania»-Varșovia a dus la realizarea unui disc remarcabil, de mare valoare, iar prezentarea lui Andreas Popfetye, documentată, oferă ascultătorilor o excelentă posibilitate de a-și îmbogăți informațiile în domeniul muzicii pentru orgă (ECE-0275).

plastică

● Muzeul de artă găzduiește o retrospectivă de artă plastică închinată aniversării celor 50 de ani de la eroicele lupte de la Mărăști, Mărășești, Oituz. Expun lucrări reprezentative de frunte ai artei românești: Ion Jalea (schite de front), Cornel Medrea, Francis Șirato, Camil Ressu, Iser, St. Dumitrescu ș.a. și artiști mai tineri: Pavel Băboie, Traian Brădeanu, Rodica Pandele ș.a.

● **Eugenia Ștefănescu** — pictură. Preocupările artistice sint restrînse: flori, peisaje... Primele, laborioase studii cromatice, reprezentări ale unor momente calme, pregătite cu grijă, în care se caută mai degrabă efecte de culoare decît semnificații. Dar Eugenia Ștefănescu este în primul rînd un pictor peisagist, care extrage din natură «motive», prilej de a recompena în culori priveliști, uneori transpunînd romantic și aproape fidel pe pînza locul care conține frumusețea intrinsecă («Lac la Mănăstirea Costești»), altelei descriind cromatic impresia sau emoția («Breză», «Pe mal», «Curtea de Argeș»). Din predilecțiile spre perspective largi, aeriene, se nasc cele mai reușite peisaje: «Vedere panoramică din Tulcea», «Peisaj din Cîmpina». (Galeriile de artă, bd. Magheru nr. 20.)

● **Tiberiu Krausz** — pictură. De la o pictură narativă practică cu ani în urmă, Krausz a revenit la motive, mai întime, marcate printr-un climat coloristic grav și adeseori chiar sumbru. Nediferențiat, artistul își neutralizează personajele prin funduri opace, izolîndu-le într-o atmosferă cromatică plină de tensiune («Fata cu vioara»), înzestrîndu-le cu o existență enigmatică («Portret» nr. 8), preocupat doar de desenul și curgera tezelor («Nuda» nr. 22). Uneori personajul se dezagregă în culoare, revelînd mai degrabă dizgrațiosul («Nuda» nr. 12). Cîteva dintre naturile statice (nr. 28, 15 etc.) și peisaje («Suceava», «Peisaj» (31) etc.) vădesc preocuparea artistului pentru atmosferă pe care ne-o descoperă neliniștit și dramatic. (Galeriile de artă, bd. Magheru nr. 20.)

a văzut în sfîrșit «lumina rampei» — în regia lui Dinu Cernescu — la Muzeul național de anticichități. Tradiția unor asemenea spectacole (ca cele de pe valea Loirei, de la cascada Niagara, Versailles sau Piramide) a inspirat acest spectacol uimitor prin efectele obținute (scenariul aparținînd lui Doru Iliescu și George Teodorescu, studenți la arhitectură). Excelente luminile lui Titi Constantinescu ca și efectele sonore ale lui Lucian Ionescu.

● În vacanța școlară, artiștii Teatrului de păpuși din Constanța nu și-au luat... vacanță, prezentînd în premieră trei spectacole de frumoasă ținută artistică și marclnd ascensiunea evidentă a acestui colectiv. «Vrăjitorul din Oz», dramatizarea de Iordan Chimet, a fost realizat cu fantezie și umor de Ștefan Lenkisch în scenografia Ioanei Constantinescu. Debutul unui autor local, Ion Puiu-Stoicescu, cu dramatizarea «Fata babei

Sonia Cruceru

și fata moșului» a fost înscenat cu patos popular de Francisca Mîrișan în decorurile elocvente ale lui Paul Fux. În sfîrșit, «Ariciul albastru» — o mică poveste lirică de Al. N. Popescu — a fost compusă grațios de regizoarea Ildiko Kovacs în scenografia inspirată a Luciei Trotonghi. Amintim cîțiva interpreți: Aneta Forna, Georgeta Nicolau, Elena Moțoc, Florentina Romanescu, Puiu Catrava, Vasile Arion.

● Un concert-spectacol de estradă a fost prezentat în cadrul unui turneu în U.R.S.S., obținînd un frumos succes. Sub conducerea muzicală a lui Horia Ropcea au cîntat: Dan Spătaru, Sonia Cruceru, Mihaela Mihai și interpreții de muzică populară Ștefania Stere și Nic. Predescu.

● O vestită echipă studențească de teatru, cea din Lund (Suedia), ne vizitează țara cu piesa «Dacă războiul va începe» de Stephan Ross, spectacol care a împărțit la Festivalul de la Zagreb premiul I cu spectacolul românesc «Nu sint Turnul Eiffel».

● Constant pe linia difuzării valorilor literaturii universale, Teatrul evreiesc de stat a realizat un interesant spectacol estival pe texte de mari umoriști și cu piese cunoscute din folclorul muzical evreiesc. Regia: I. Bercovici. Muzica: H. Schwartzman. Coregrafia: Tilde Urseanu. În spectacol, actorii: Sedy Gluck, Nușa Grupp, Sonia Gurman, Beatrice Simovici, S. Fischler, Mano Rippel, A. Naimark, Carol Marcovici, T. Bălan ș.a.

● Sub titlul «Impietatea colaborării», în revista «Tomis» se critica pe drept cuvînt maniera în care actorul Ștefan Bănică de la Teatrul C.F.R.-Giulești își aduce o «contribuție personală» la textul piesei «Omul care a văzut moartea» în cadrul unui turneu pe litoral.

televiziune

DUMINICĂ 20 AUGUST. După obișnuitul program de dimineață, pentru numeroșii și tenacii iubitori ai sportului:

Juliette Greco

transmisiuni sportive și, în evidentă ascensiune, **Magazin 111** (15.45) ● **La Interpretul preferat** veți asculta muzică populară românească interpretată de Lucretia Ciobanu, Artemiza Bejan, Ion Bogza, Dumitru Constantin. Formația instrumentală dirijată de Moise Belmustăț (19.45) ● După emisiunea muzicală «Și-n apa mării» (20.10) veți putea viziona în dramatizarea lui Virgil Stoiculescu (regia, Letiția Popa) **Subprefectul de Duliu Zamfirescu la Teatru în studio** (20.35) ● O emisiune care se adresează precis unei sfere mai cuprinzătoare de telespectatori, se întucează **Șlagăre mai vechi și mai noi** (22.00).

MĂRTI 22 AUGUST. «Împliniri» (18.00) ● Copiii vor răsfoi **Cartea de botanică cu poze** (18.30) ● **Basm coregrafic: Fata și searele** (18.43) ● «Drumuri și omenia», film despre viața și munca tineretului din țara noastră (19.05) ● După titlu, un reportaj TV **Îmbietor: «Pasărea măiastră»** (20.00) ● În interpretarea Teatrului de stat din Brăila, piesa apreciatului scriitor Dumitru Radu Popescu «**Vara imposibilei iubiri**» (20.40) ● Sintem invitați «**La hora satului**» (22.10).

MIERCURI 23 AUGUST. TRANSMISIE DE LA PARADA MILITARĂ ȘI DEMONSTRATIA OAMENILOR MUNCII DIN CAPITALĂ CU PRIELIUL ZILEI DE 23 AUGUST. Reportaje în direct din Cluj și Iași (8.00) ● «Ce frumoși sint anii mei» — emisiune susținută de interpreți de muzică populară românească: Irina Loghin, Maria Enache, Nonica Popescu, Dumitru Sopot, Marin Ivașcu. Dirijor: Radu Voinescu (20.15) ● «Flori țării» — omagiu liric (20.45) ● O excursie muzicală ne va fi oferită de filmul — producție a televiziunii noastre — «**Portativ muzical între munte și mare**» (21.00) ● «**Varietăți, varietăți**», deci la pătrat, sperăm și calitativ (22.10).

JOI 24 AUGUST. Două emisiuni care, credem, nu au nevoie de recomandări speciale: «**Varietăți și jocuri distractive**»

Irina Loghin

(20.00) ● **Recital muzical** cu Juliette Greco și Charles Trenet (22.30).

VINERI 25 AUGUST. Pentru tineretul școlar: **ALBATROS** — revistă literară (18.50) ● În **Studiul muzical** va avea loc «**Preludiu la cel de-al IV-lea concurs și festival George Enescu**» (20.00) ● Vom întîlni «**Comori de artă milenară**» în **Reportaj** 67 (20.30) ● Un film bun cu **Fernand**: **Vaca și prizonierul** (21.00).

SĂMBĂTĂ 26 AUGUST. Săptămîna se încheie mulșumitor prin transmisia în direct a concursului de națate (masculin). România-Franța (19.30) ● «**La balul de sîmbătă seara**» (firește, muzică de dans) (21.30) și serialul «**Evadatul**» (22.00).

sport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la Concursul pronosport nr. 33 etapa din 20 august 1967

I. Rapid-Dinamo Pitești	1
II. Dinamo Bacău-Steaua	1
III. Petrolul-Dinamo București	1 x
IV. «U» Craiova-Iul Petroșani	1
V. Steagul roșu-Farul	1
VI. A.S.A.-«U» Cluj	1 x
VII. Progresul-U.T.A.	1 x
VIII. Ceahlăul-C.S.M.S.	2
IX. Victoria Roman-Metalul București	1
X. C.S.M. Sibiu-Politehnica Timișoara	x
XI. Olimpia Oradea-Gaz metan	1
XII. Metalul Hunedoara-Crișul	1 x
XIII. C.F.R. Arad-Industria sirmei	1

o prezentă de prestigiu

Cînd, în urmă cu un veac, tricolorul românesc se înălța deasupra unui modest pavilion de expoziție la Paris, faptul constituia un eveniment: el consemna intrarea României în circuitul marilor manifestări internaționale, oferind lumii posibilitatea de a cunoaște ceea ce putea prezenta pe atunci această țară. Dar din secolul care a trecut de la acea dată abia în ultimele două decenii, în anii construcției socialiste, România s-a putut face cu adevărat cunoscută, realizările sale stîrnind interes pe toate meridianele globului. La multitudinea de manifestări pe cele mai diferite țărimuri, prezența României socialiste este aproape nelipsită — reprezentanții științei, tehnicii, culturii românești aducînd țării noastre prețuire și prestigiu.

Din noianul de variate acțiuni la care a participat țara noastră în prima jumătate a acestui an, înfățișăm cititorilor în paginile de față cîteva imagini.

museo de las culturas
moneda 13

sala
de

RUMANIA

EL MUSEO DE LAS CULTURAS
AGRADECE

al Instituto Rumano para las Relaciones
Culturales con el Extranjero

su donativo de materiales culturales que enriquece
la colección de este Museo, y su interés en mejorar
servicios científicos y didácticos.

México, D. F., el 4 de diciembre de 1966.

El Director General del Instituto
Nal. de Antropología e Historia
Dr. Emilio Delgado Hartada

El Director
de la
Antropología

▶ Pentru prima oară la Muzeul culturilor din Mexico City o sală a fost atribuită în exclusivitate unei țări — România. Iată afișul ce anunță organizarea sălii românești (foto stînga), precum și facsimilul diplomei de mulțumire.

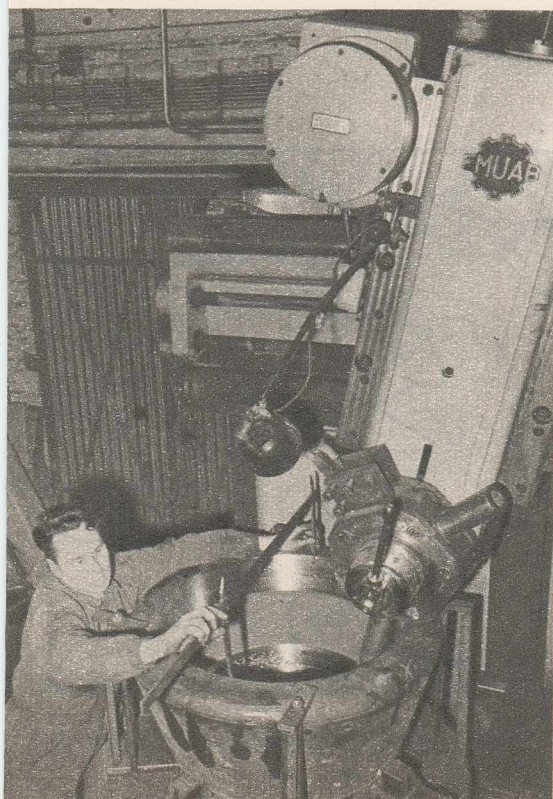

▲
Iată, pe pământul Africii, o manifestație de simpatie pentru poporul român. Locuitorii flutură stegulețe tricolore.

Solii artei populare din țara noastră au dus faima folclorului românesc în cele mai diferite puncte ale globului. Chiar în aceste zile reputează un frumos succes în U.R.S.S. ansamblul «Rapsodia română» — aflat la cel de-al X-lea turneu în străinătate, unde a prezentat aproape 400 spectacole în 18 țări, printre care S.U.A., Franța, Belgia, Olanda, R.D.G., R.F.G., Austria etc. Unul dintre dansurile care au cucerit aplauze la scenă deschisă este «Călușul».

▼

▲
Participarea României la ediția din acest an a Tîrgului internațional de la Paris a avut un caracter jubiliar; s-au împlinit 100 de ani de la organizarea primului pavilion românesc. România socialistă a anului 1967 întreține relații comerciale cu peste 100 de țări, situate pe toate cele cinci continente, și participă la activitatea a peste 70 de organizații internaționale cu caracter economic sau tehnico-științific.

▲
Dezvoltarea multilaterală a economiei naționale a determinat lărgirea continuă a bazei participării României în circuitul economic mondial, precum și, totodată, creșterea ponderii mașinilor, utilajelor, produselor fabricate în schimburile economice externe ale țării noastre. În 1966 exportul de mașini și utilaje a fost de aproape 3 ori, iar cel de produse chimice de peste 7 ori mai mare decât în 1959. În fotografie: strung fabricat la Uzinele de mașini-unelte și agregate București, în funcțiune la uzinele firmelor «J.M. Voith» din St. Polten (Austria).

flacăra varietăți

FOTOGRAFII RARE

Acum 77 de ani — la 26 august 1890 — a fost înmormântat poetul Vasile Alecsandri, bardul de la Mircești. Un sfert de veac mai târziu — la 26 august 1915 — are loc la mormântul poetului o pioasă comemorare, cu participarea multora dintre fruntașii vieții literare și politice din vremea aceea. Fotografia pe care v-o prezentăm — un document prețios păstrat în colecțiile Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România — ni-l înfățișează pe scriitorul Mihail Sadoveanu vorbind la această comemorare: «Alecsandri... și-a iubit neamul mai presus de orice. A cules poezia populară și s-a inspirat din izvoarele viei ale acestei poezii scriind întotdeauna în graiul curat al părinților. Într-un timp, cînd literatura nu era carieră ci apostolat, el a înțeles să-și consacre talentul și puterea de muncă, neamului».

Imediat în stînga lui Sadoveanu se află savantul C.I. Istrati, pe atunci președinte al Academiei Române, iar ultimul din dreapta fotografiei — i se vede numai jumătate din față — este I.G. Duca.

scurt și cuprinzător

● Patruzeci de savanți din șase țări participă la o expediție științifică pe fluviul Amazon. În cadrul acestei călătorii, care va dura nouă luni, oamenii de știință își propun studierea faunei și florei apelor și pădurilor tropicale. De o atenție deosebită se vor bucura rechinul de apă dulce, feroșii pești carnivori piranha, precum și arapaïama, cel mai mare pește de apă dulce.

● În R.F.G. se construiește cu titlu experimental o șosea din cauciuc. În bitumul șoselei, cauciucul va fi încorporat în doze variabile pentru a se verifica elasticitatea și rezistența drumului cît și avantajele pe care le prezintă pentru securitatea automobilelor.

● În hotelul «Regina Victoria» din Ronda (Spania), camera nr. 208 nu se închiază niciodată. Pentru a se cinși memoria poetului austriac Rainer Rilke care a locuit în această încăpere, «nr. 208» a fost transformată într-un mic muzeu.

● Numeroasele falsuri de artă care au invadat piața au adus mari prejudicii afiș colecționarilor care le-au achiziționat ca opere autentice, cît și comerțului în sine. Dubiul a făcut să scadă simțitor prețurile. De teama de a nu fi înșelați, amatorii se arată rezervați, căci numai în S.U.A. sînt azi de zece ori mai multe tablouri de Manet, Gauguin și Cézanne decît au pictat acești artiști. Pentru a se pune capăt escrocheriilor se preconizează întocmirea unui fișier central al operelor de artă. Primind cele mai competente garanții asupra autenticității lor, tablourile înscrise vor putea fi apreciate din nou la adevărata lor valoare.

● Turing Clubul, împreună cu grupările afiliate la Asociația Internațională de Turism, a emis o «monedă» care are ca scop facilitarea turismului automobilistic: TURUNITUL. Puterea sa de circulație este limitată la un număr de hoteluri din opt țări europene, unde contra TURUNITULUI se vor putea obține cazarea, masa și îngrijirea mașinii.

● Cele douăzeci și două de kilograme de eșantion lunar pe care le va aduce echipajul navei «Apollo» vor fi studiate cu o grijă deosebită. Sînt prevăzute patru grupe de studiu: mineralogie, petrologie, analiză chimică și izotopică. Cu toate că obiectul studiului e încă în Lună, au fost invitați, de pe acum, să participe la cercetări și 110 savanți străini din șase țări.

RUGBI — PRIMUL CAMPIONAT

Balonul oval și-a făcut apariția în România acum 54 de ani. În vara anului 1913 presa bucu-reșteană îi făcea prezentarea: «De cîtăva vreme au loc în fiecare duminică, pe șoseaua Bonaparte, matchuri de demonstrație a unui nou sport pentru noi: Foot-ball-Rugby. Acest joc, care se practică cu mult entuziasm în Anglia și Franța mai ales, lînde să ia și la noi proporții demne de semnalat... Caracterul românesc se pretează foarte mult acestui joc, căci mai toți românii care se duc în Franța joacă acolo în echipele cele mai bune...»

Primele echipe care s-au format au fost: Sporting-Club Român și Tennis-Club Român. Printre întemeietorii lor se aflau: frații George, Barbu, Mircea și Ionel Ionomu, Titi Săvulescu, Dimăncescu, Diamandescu, Rășcanu, Crețeanu, Săvulescu, Moșoi și Vraca Stroescu.

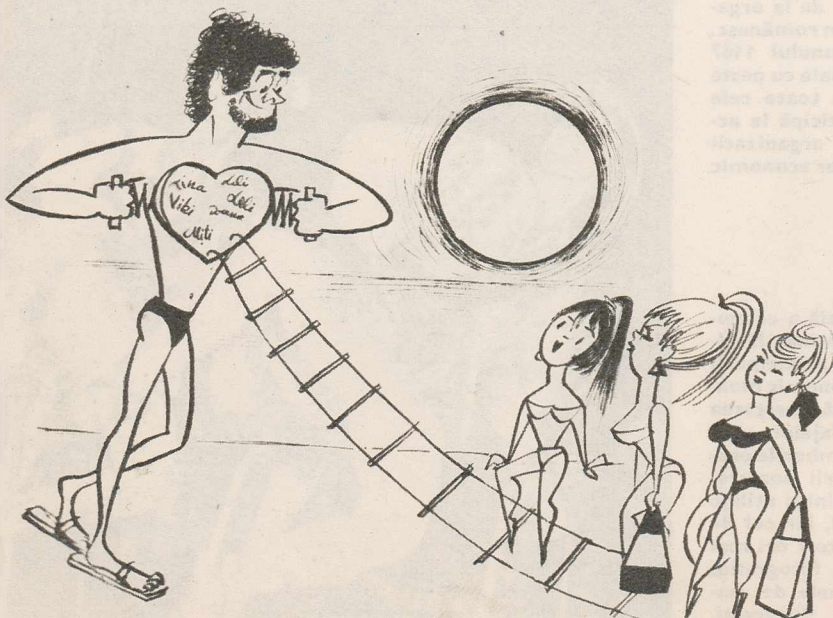
În aprilie 1914 s-a organizat în București primul campionat de rugby, între cele două asociații, care dispuneau de cîte două echipe fiecare. După mai multe întîlniri, la care au asistat chiar și numeroși curioși în afară de membrii familiilor jucătorilor, tabela de marcaj pe care arbitrul George Ionomu scria cu cretă rezultatul, arăta în final 6 la 3 pentru Tennis-Club Român.

În fotografiile, imagini de la acest campionat: 1) Echipa Tennis-Club Român 2) O învîlmășeală 3) Echipa Sporting-Club Român.

umor

de Neagu RĂDULESCU

— Pofțiți! Pofțiți! Mai e loc destul!

CANICULĂ

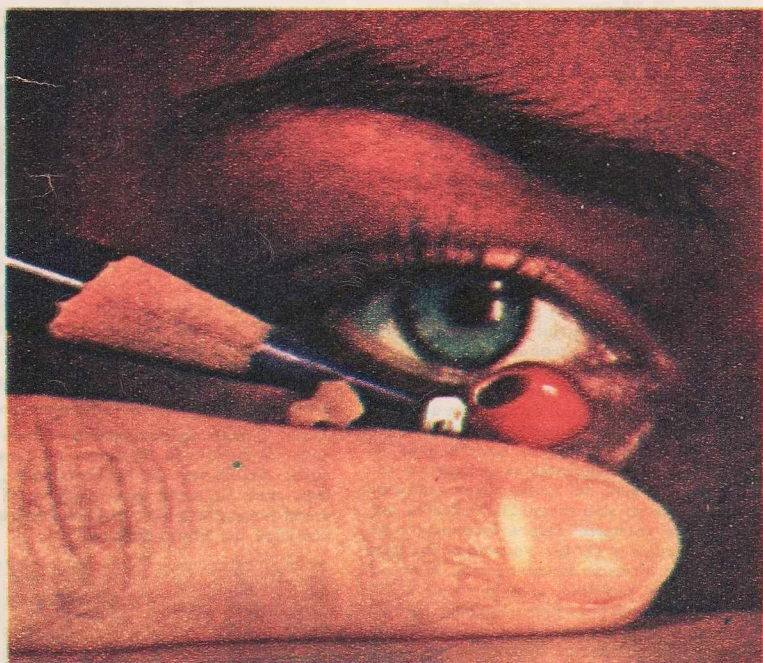

— Să nu-mi spuneți că și voi sinteți toți pe teren.

ÎN ORAȘUL LUI SHAKESPEARE

Stratford on Avon — orașul în care s-a născut William Shakespeare. Printre lucrurile care evocă epoca marelui dramaturg se află și Hall's Croft, casa fiicei sale, măritată cu un doctor. Exponatele — mojar, piulițe, borcane de medicamente și mai ales volumul, datînd din secolul al XVI-lea, în care sînt enumerate tot felul de remedii extrase din plante — fascinează pe toți vizitatorii, inclusiv pe cei mici.

ARTA MINIATURII

Mai mic decît un virf de creion... un elefant sculptat în fildeș de maeștrii artizani din India. Ambalajul — căci are și un ambalaj — o minusculea punguță de burete sau o mărgică cioplită dintr-o cochilie de scoică.

cuvinte încrucișate

AUGUST

1	B	2	V	3	M	4	A	5	R	6	2	7	A	8	9	E	10	11	T	12	
2	A	U	B				N	A	U	M					H	R	E				
3							I	T	T										A	T	
4	A						O	I											I	A	
5							N		N										A		
6	C	E	R				W	A							E	N	A				
7	A							R		H										U	
8	R	I	A											O			M	G			
9										N	O				C	I	U				
10	V	A	R	A				S	A					N	O	N	S				
11							O	A		M									E	T	
12	A						P	S		A									R	U	
13	A	N	I				T	E		T										I	S

ORIZONTAL: 1) Brașov... pe auto — În luna august s-au împlinit 50 de ani de la strălucita victorie a trupelor române din această localitate. 2) Localitate în Bavaria — Poet român din cercul «Junimii» de la a cărui moarte se împlinesc la 27 august 50 de ani — Hieroglifă. 3) Profesie sărbătorită în ziua de 15 august, dată la care, în 1931, a apărut primul număr ilegal al ziarului «Scnteia» — Promoție. 4) Afluent al Dunării superioare — Mioare — Regiune din Europa cucerită de Cezar în luna august. 5) Scriitor român de la a cărui naștere s-au împlinit 60 de ani la 2 august — Macara cu mai mulți scripeți. 6) În august e senin, timpul fiind în general frumos toată luna — Se împodobește cu marele pavoz de «Ziua marinei», sărbătorită în august — Moluște gasteropode. 7) Scriitor englez, laureat al Premiului Nobel, de la a cărui naștere s-au împlinit la 14 august 100 de ani. 8) Comună în Franța — Laptele culeului — Marin Grigorescu. 9) Fluviu în Asia — Nicolae Stănescu — Fluviu în U.R.S.S. 10) Anotimpul din care face parte și luna august — Pronume posesiv — Populație din Birmania. 11) Vechea Spanie — August (fig.). 12) În țară! — Numele popular al lunii august — Într-un fruct! 13) La 23 August se împlinesc 23 de la eliberarea patriei de sub jugul fascist — Numele lunii august

în vechiul calendar roman.

VERTICAL: 1) Localitate balneară în țara noastră — Renumită redută cucerită de armata română la 30 august 1877 în războiul de independență. 2) Aviator român, precursor al aviației moderne, de la a cărui naștere se împlinesc 95 ani la 29 august — Armăsari — Luna august la siro-macedoneni. 3) La 31 august se împlinesc 100 de ani de la moartea acestui mare poet francez. 4) Păcălit — Intins. 5) Ion cu sarcină negativă — Insulă în Indonezia — Locul pe care-l ocupa luna august în calendarul roman după care purta și numele de Sextilis. 6) Curățași (fig.) — Primul «set» la voley! — După cinci. 7) Afară din teren — Stăpina întinderii apelor își sărbătorește ziua în august — Taxi (abr.). 8) Sandu Marian — August! (sing.) — Gata șahul. 9) Taifas (reg.) — Început la hronică! — August (fig. pl.). 10) Renumit poet englez de la a cărui naștere s-au împlinit 175 ani la 3 august — «August 23» în muzică. 11) Cuceritorul Daciei — Harnicii muncitori ai subteranului își sărbătoresc ziua la 6 august. 12) Oraș antic în Sicilia — Împărat roman în cinstea căruia s-a dat lunii Sextilis numele lui.

Puiu SCĂRLĂTESCU

Cuvinte rare: **AUB, HRE, NAU, ENA, RA, ILI, CŢU, MONS, WAI, LAF, IETA.**

dezlegarea jocului «ÎN LABORATORUL CULINAR» apărut în nr. 32

ORIZONTAL: 1) ALCHIMIȘTI. 2) COLORANT — NP. 3) U — ORAȘ — ACRA. 4) SARE — ION — OP. 5) CU — UNT — ASA. 6) MIROSI — STIR. 7) AZIMA — ATA — A. 8) RI — L — ALICA. 9) A — PESTE — ART. 10) RESTAURANTE. 11) MIEL — TITAN.

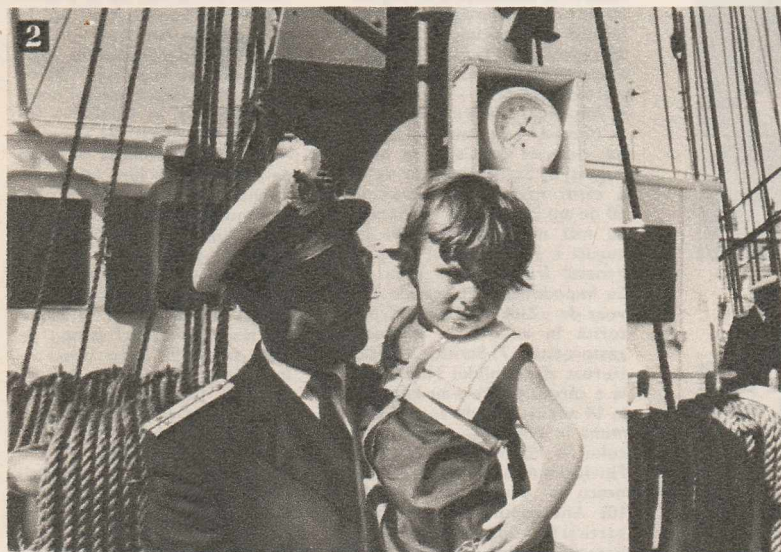
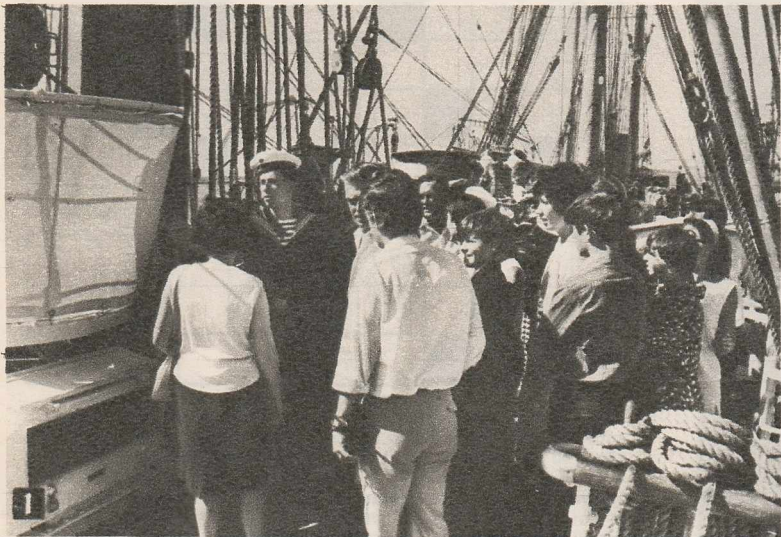
dezlegarea
jocului
«100 de
CIFRE
ÎNCRUCIȘATE»
apărut în
nr. 33

4	23	17	11	10	12	6	5	24	18	130
8	2	21	20	14	16	15	9	3	22	130
25	19	13	7	1	4	23	17	11	10	130
16	15	9	3	22	25	19	13	7	1	130
12	6	5	24	18	8	2	21	20	14	130
18	24	5	6	12	10	11	17	23	4	130
22	3	9	15	16	14	20	21	2	8	130
10	11	17	23	4	1	7	13	19	25	130
1	7	13	19	25	22	3	9	15	16	130
14	20	21	2	8	18	24	5	6	12	130

cadran internațional

NAVA-ȘCOALĂ «MIRCEA» ÎN ANGLIA

Timp de trei zile, nava-școală «Mircea» s-a aflat într-o vizită în Marea Britanie, gazda marinarilor români fiind unitatea navală St. Vincent din Portsmouth. Atât echipajul cât și nava s-au bucurat de atenția oficialităților și populației din acest port de pe coasta de sud a Angliei. Fotografiiile — trimise de agenția londoneză «Keystone» — prezintă aspecte din timpul vizitei la bordul navei a locuitorilor de toate virstele din Portsmouth (fotografiile 1 și 2), precum și de la un amical meci de volei între marinarii români și britanici, ce a început cu tradiționalul schimb de fanioane (fotografia 3).

printre rînduri

Cunoscutul scriitor american William Faulkner a fost rugat în urmă cu șapte ani, de către un fost servitor al său negru, să doneze o sumă de bani Asociației naționale pentru propășirea populației de culoare. Solicitantul, Paul Pollard, a primit o scrisoare de răspuns în care se arată că Faulkner refuză donația pe motivul că asociația «instigă sau sprijină acțiuni care nu pot aduce decât neajunsuri» și că pentru a căpăta dreptul la o «aviație egală cu albi», negrii trebuie să se transforme complet, să fie chiar «mai buni decât albi». Pînă la urmă Faulkner a fost totuși silit — după moarte — să contribuie financiarmente la lupta pentru drepturi civile a populației de culoare. Pollard, care între timp a devenit vicepreședinte al unei organizații locale a asociației, a pus la licitație scrisoarea-autograf a lui Faulkner. Suma încasată — aproape 300 dolari — a fost donată asociației. Păcat că Pollard nu a reușit sau nu s-a gândit să organizeze o discuție mai amplă prin corespondență cu Faulkner.

Un grup de savanți a enunțat noi dovezi în sprijinul teoriei că Africa și America de Sud constituiau de mult de tot un singur continent care, ulterior, s-a scindat. Noile probe? Pucerea de radiație a unor roci aflate pe ambele continente, structuri similare a diferite roci etc. De fapt, fără prea mare efort, în ciuda diferențelor, putem găsi dovezi că și astăzi Africa și America Latină formează un singur continent: acela al subdezvoltării, subnutriției, penecrației și exploatării neocolonialiste. Nu structura rocilor, ci țăria de rocă a datelor economice sugerează această concluzie.

*

Cinci frumoase tinere franțuzoaze făceau turism prin regiunea muntoasă din Corsica. Pe o șosea mai retrasă, în calea mașinii a apărut una dintre faimosesele bande de răufăcători corsicani cunoscuți prin brutalitatea lor. Bandidii mascați le-au condus într-o grotă în creierii munților, unde fetele au constatat, tremurînd de frică, că le așteaptă... o somptuoasă masă cu delicatose și vinuri corsicane. Ele au fost invitate să se ospăteze, în timp ce bandidii s-au apucat să cînte la chitare.

La plecare, prizonierile au fost conduse în același punct unde fuseseră găsite, dîndu-li-se următoarea explicație: «Este Anul turismului internațional și vrem să demonstrăm că onoarea și ospitalitatea nu sînt necunoscute celor puși în afara legii aici în Corsica».

Toate s-bune dacă e vorba doar de forța deilor turismului. Dar atenție! Se pot găsi în cale și bandidi mai puțin entuziasmați de binefacerile obișnuite ale turismului.

Nicolae URECHE

încredere și sinceritate?

Paginilor, de acum numeroase, consacrate relațiilor dintre țările Pieței comune vest-europene și cei 18 parteneri africani ai acestora li s-a adăugat, recent, un nou studiu. Întîmplarea (!) a făcut ca volumul, tipărit în Italia sub titlul «Africa și Comunitatea economică europeană» și purtînd semnătura lui Mario Andreis, să apară la scurt timp după sesiunea din iunie de la Bruxelles a Consiliului de asociere a țărilor africane la Piața comună. Sesiune care a constituit un nou prilej pentru cele 18 state africane «asociate» să-și exprime nemulțumirea față de desfășurarea relațiilor comerciale cu «cei șase». Dar lucrarea mai sus-citată vorbește despre începutul unei noi atitudini a țărilor vest-europene față de țările africane independente. Cum se exprimă, în realitate, această «nouă atitudine»? Iată câteva date cuprinse într-un memorandum adresat de curînd organismelor C.E.E. de la Bruxelles de către O.C.A.M. (Organizația comună africană și malgașă): «În 1958, în schimbul unei tone de cafea din Coasta de Fildeș se puteau achiziționa 24 tone de ciment; în 1965 — numai 17,95. În 1960, din vînzarea unei tone de cacao cameruneză se puteau cumpăra 2.700 m țesături; în 1965 — numai 800». Este clar deci că — așa cum sublinia și revista «Jeune Afrique» — «valorile de schimb s-au deteriorat», respectiv s-a mărit

discrepanța dintre prețurile materiilor prime africane și cele ale articolelor industriale provenite din țările vest-europene. Si trebuie precizat că 83% din exporturile Camerunului și 84% din cele ale Senegalului, de pildă, se îndreaptă spre țările Pieței comune. Cît privește «ajutoarele» financiare provenite din țările C.E.E., acestea nu compensează nici pe departe pierderile țărilor africane. Același memorandum menționează că în perioada 1960-1965 Camerunul a primit «ajutor» în valoare de 60 milioane dolari, în timp ce pierderile de pe urma scăderii prețurilor la cafea, banane, cacao s-au cifrat, în aceeași perioadă, la 200 milioane dolari.

Să constituie oare toate acestea un argument în sprijinul tezei susținute de autorul lucrării amintite la începutul acestor rînduri, precum că Africa are nevoie de Europa (citește occidentală) și pe deasupra de încredere și sinceritate? Se pare că în rîndul susținătorilor politici ai acestui organism vest-european cele două noțiuni se bucură de o interpretare sui-generis...

I. CIOARĂ

anquetil și ipocrizia

Cauza morții tragice a ciclistului britanic Tom Simpson, în timpul recentei desfășurări a Turului Franței, are acum o versiune oficială. «...Experții toxicologi — se arată într-un document semnat de un procuror al Republicii Franceze — confirmă că în sângele și visceralele defunctului a fost descoperită o anumită cantitate de amfetamină și de mecolamfetamină, substanțe care intră în compoziția unui produs farmaceutic găsit în veșmintele lui Simpson...» La drept vorbind, însuși Simpson scrisese la timpul său, în publicația «The People», prevestindu-și parcă posibilul sfîrșit, că ciclismul profesionist este un business: «Noi îl practicăm pentru bani și pentru a câștiga trebuie să te ajuți»...

În presa sportivă, în general în presa mondială, drama petrecută pe coasta muntelui Ventoux și al cărei erou a fost Simpson a declanșat o avalanșă de recunoașteri, deplîngîndu-se îndeosebi urmările neferice ale dopingului. Cele spuse de Simpson au fost recent întărite de declarațiile lui Jacques Anquetil, de asemeni un as al ciclismului profesionist. Un săptămînal francez le-a publicat sub titlul senzațional «Anquetil: Da, m-am dopat, un campion nu poate face alt fel, cei care afirmă contrariul sînt niște ipocriți». Înaintea lui, cunoscutul jucător Raymond Kopa scrisese odinioară într-o revistă că fotbalistul de meserie este ca și un sclav, cumpărat și vîndut, la bunul plac al unor stăpîni moderni...

Cum era și de așteptat, declarațiile Anquetil au căzut ca un trăsnet, provocînd panică în rîndurile celor pentru care sportul nu este decît un business, iar un profesionist sau altul, dintr-o disciplină sau alta, constituie o simplă miză în care merită să se investească un capital atît timp cît dă «randamentul» scontat și, mai ales, cît timp știe să... tacă.

Pentru că Anquetil a deschis însă gura, impresionat probabil de sfîrșitul atît de neașteptat al colegului său britanic, Federația franceză de ciclism, după cîteva ore de dezbateri, a hotărît să evite prezența lui la Campionatul Franței 1967 și în campionatele lumii. Sentința, extrem de aspră, a fost motivată prin aceea că revelațiile ciclistului francez au «discreditat federația și sportul ciclist». Revelațiile ciclistului francez nu au fost, la urma urmei, decît dezvăluirea unui secret la Polichinelle. Dar nu mai puțin o lovitură pentru sportul profesionist, în care practica dopingului își aduce recolta sa anuală de victime...

E. MIRONESCU

Unul dintre obiectivele cele mai căutate de turiști în Danemarca este castelul Kronborg de la Helsingør, despre care legenda spune că ar fi fost locul tragediei prințului Hamlet, imortalizată de Shakespeare.

MASCARADA ELECTORALĂ DE LA SAIGON

de Silviu BRUCAN

Răspunzând invitației guvernului Republicii Socialiste România, timp de câteva zile a făcut o vizită oficială în țara noastră ministrul afacerilor externe al Iranului, Ardeshir Zahedi. În fotografie: aspect de la convorbirile oficiale dintre Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al României, și Ardeshir Zahedi, ministrul afacerilor externe al Iranului.

Mai multe sute de tineri — elevi, studenți, muncitori — și-au consacrat o parte din zilele libere din această vară lucrând pe șantierul de pe insula Ada Ciganlija, din apropierea Belgradului, unde urmează să se amenajeze un loc de recreere și sport cu bazine de înot, campinguri etc.

Nouă luni după catastrofala prăbușire, în localitatea minieră Aberfan, din Tara Galilor, a unei halde de steril, fapt care s-a soldat cu moartea a 144 persoane — dintre care 116 copii între 8 și 10 ani, surprinși în clase — a fost dat publicității conținutul raportului de 150 de pagini al comisiei de anchetă special instituite de guvernul britanic. Prezidată de către judecătorul Edmund Davies — supranumit «judecătorul de fier» — care s-a ocupat și de afacerea jefuirii trenului postal, comisia a stabilit responsabilitatea Oficiului național al cărbunelui (National Coal Board) în această tragedie care ar fi putut fi evitată dacă s-ar fi ținut seamă de avertismentele unor vechi mineri și ale consiliului municipal, lansate după ce, cu 14 luni înainte de catastrofa de la 21 octombrie 1966, sterilul se mai prăbușise până în apropierea școlii de pe Moy Road. «Dezastrul de la Aberfan — se spune textual în raport — constituie un teribil exemplu de incapacitate și nepricepere din partea numeroșilor oameni însărcinați cu misiuni cărora nu le puteau face față, a vinii acestora de a nu fi ținut cont de avertismente precise, un exemplu de totală lipsă de conducere la nivelul superioare ale ierarhiei». Astfel se face că, deși au fost citați nominal în raport nouă funcționari locali și regionali ai N.C.B., și-a prezentat demisia și președintele oficiului, lordul Robens.

Fotografia înfățișează o vedere aeriană a Aberfanului și a locului catastrofei de la 21 octombrie 1966. În medallion, lordul Robens după ce a anunțat că și-a prezentat demisia ministrului energiei, R. Marsh.

De ochii lumii, Washingtonul simte nevoia să regizeze periodic la Saigon niște spectacole în stil american care să confere impresia că în această capitală s-ar petrece nicaiva evenimente politice de sine stătute. Grijă este explicabilă și procedura face parte oarecum din recuzita diplomatică curentă folosită în relațiile cu așumii clienți americani din Asia și America Latină. Ultimul spectacol de acest gen — destul de nereușit de altfel — a avut loc la Seul, unde printr-o unanimă măsurire de urne a fost «reales» mareșalul Pak. Este tot ce a mai rămas din ostentativă «vitrină» a democrației occidentale în Asia...

La Saigon, chestiunea este mai complicată, deoarece întreaga operațiune a intervenției armate este construită juridic și moral pe pretextul clasic: la cererea guvernului sud-vietnamez. Dar care este acest guvern, din moment ce după răsturnarea lui Diem, în 1963, s-au succedat, prin nu se știe ce procedee, un șir de premieri atât de neverosimili încât un ziarist american întreba ironic dacă la putere este Ky sau Mickey Mouse, șoricelul năzdrăvan al lui Walt Disney?

Așa se face că s-a decis să aibă loc la Saigon la 3 septembrie alegeri pentru ca totul să fie în regulă. S-a adoptat în acest scop o lege electorală, s-a stabilit ca toți candidații să folosească avioane militare de transport, s-au alocat cite 50 000 de dolari din buget pentru cheltuielile fiecărui candidat și un timp egal la radio și televiziune pentru a se adresa alegătorilor. Scenariu-tip, elaborat la Departamentul de stat, pe măsura filistinului american.

Treptat însă au apărut defecțiunile tehnice. Deși articolul 17 al legii electorale interzice funcționarilor de stat să candideze în alegeri, șefii juntei militare, generalii Thieu și Ky, și-au pus candidatura și, după toate semnele, au de gând să și câștige, ca și colegul lor de la Seul. Față de protestul candidatului civil Au Truong Thanh, întreaga presă saigoneză a ripostat că în definitiv cei doi șefi de stat și guvern ar putea demisiona în ziua alegerilor și astfel legea ar fi respectată! Nu a trecut mult și Au Truong Thanh, care anunțase că va candida pe o platformă a «Incetării focului», a fost eliminat din competiție printr-un artificiu juridic. Aceași soartă a avut-o generalul Van Minh, autorul răsturnării lui Diem și omul susținut de budiști. Despre ceilalți zece candidați civili trecuți prin sită, revista americană «The New Republic» scrie că nu sînt serioși, iar mulți dintre ei sînt patronați pe ascuns de juntă, ca un mijloc de a scinda și mai mult votul civil. «Se consideră — conchide revista — că disciplina firească a militarilor, în număr de aproape 600 000, marile sume aflate la dispoziția juntei militare și conștiința opiniei publice generale că cei ce dețin cu adevărat puterea (adică americanii—S.B.) doresc o victorie Thieu-Ky sînt elemente suficiente pentru a asigura succesul». La aceasta, «Le Monde» adaugă: «În ce-l privește. Frontul Național de Eliberare, care con-

trolează patru cincimi din teritoriu, a dat ordin de boicotare a alegerilor».

Scenariul n-a prevăzut nici un episod comic, dar, așa cum se întâmplă destul de des, el a apărut pe parcurs. Corespondentul agenției americane U.P.I. povestește cum s-a desfășurat prima zi a acestei campanii sui-generis. Deși se stabilise ca avionul militar să transporte pe toți candidații, ca să se asigure șanse egale, generalii Thieu și Ky au rămas acasă, ceea ce pînă la urmă s-a dovedit a fi mai mult decît un act de prevedere. După 11 ore de zbor, avionul cu candidații civili urma să aterizeze la Quang Tri, unde așteptau circa o mie de suporteri, pe o căldură de peste 40 de grade. Dar aeroportul nu dispunea de o pistă de aterizare adecvată (lucru descoperit abia în ultimul moment), astfel încît pilotul a hotărît să aterizeze la o bază americană aflată la 7 mile de oraș. Singurii veniți să salute pe candidații la aeroport erau niște... marinari americani cu trei camioane care abia terminaseră căratul gunoului. Aflind despre ce este vorba, marinarii au propus imediat, cu gentilețea ce le este proprie, să transporte pe candidați în oraș cu camioanele respective. Cum însă mirosul pătrunzător de pe camioane nu lăsa nici un dubiu cu privire la destinația acestora, prezumtivii președinți și vicepreședinți au refuzat cu demnitate să se prezinte într-o asemenea ambianță în fața alegătorilor.

— Nu putem merge la Quang Tri cu aceste camioane — a declarat Nguyen Dinh Quat, candidat la președinție.

— Acestea sînt camioane care transportă murdărie și deci nu putem merge cu ele în fața alegătorilor — a precizat dr. Phan Quang Dan, candidat la vicepreședinție.

Pînă la urmă — relatează corespondentul U.P.I. — candidații civili au hotărît să se întoarcă la Saigon și în acest fel s-a încheiat prima zi de campanie electorală în Vietnamul de sud.

Episodul este caracteristic pentru sinistra mascaradă de la 3 septembrie. La Washington, partidul republican a hotărît să folosească ocazia pentru a ataca administrația Johnson. «Alegerile — declară documentul dat publicității — și-au pierdut deja orice rost datorită manevrelor regimului militar Ky-Thieu». Cu o naivitate prefăcută, care nu șade prea bine republicanilor, documentul se întreabă: Dacă alegeri libere nu sînt posibile, atunci care este baza morală a angajamentului american în Vietnam?

În ultimele zile, în presa americană sînt strecurate știri care trădează preocuparea de a salva aparențele. Se subliniază astfel că, pe lângă Thieu ca președinte și Ky ca vicepreședinte, ar putea să aiasă un alt prim-ministru. Evident, acest truc de ultimă oră nu schimbă datele problemei. «Aceste alegeri, — conchide «Le Monde» — cărora Washingtonul le atribuie încă o atît de mare importanță, pierd aproape orice semnificație, deoarece orice se va întâmpla aci la 3 septembrie, un general va ceda probabil locul său altuia... cu consimțământ american».

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

Folosiți
serviciile
companiei
aeriane

tarom
TRANSPORTURILE AERIE NE ROMÂNE

care vă pune la
dispoziție
avioane de ma-
re capacitate,
viteză și con-
fort

PE BORDUL AVIOANELOR TAROM, SERVICIUL IREPROȘABIL

TURIȘTI,

Nu pierdeți prilejul —
atunci când sînteți în Ga-
lați — să vizitați hotelul
și braseria de categoria I
amplasate pe

NAVĂ «**LIBERTATEA**»

care se află ancorată în dreptul
falezelor portului.

CONFORT DESĂVÎRȘIT, SPECIA-
LITĂȚI CULINARE ȘI BĂUTURI
DIN RENUMITELE PODGORII ALE
REGIUNII

